

ARAN: UNA IDENTITAT INCÒMODA

Discursos sobre la identitat aranesa a Internet Reaccions al projecte de Llei de Vegueries

Anàlisi dels discursos sobre la identitat aranesa a Internet durant la polèmica per l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries, el mes de febrer de 2010. A través de l'estudi d'aquests discursos s'identifiquen quins són els principals trets identitaris amb els quals es defineixen els aranesos.

Paraules clau: Aran, identitat, discurs, Internet, territori

Mònica Vila Parcerisa

Consultora del projecte: Anna Juan Cantavella
Directora del projecte: Begonya Enguix Grau

Universitat Oberta de Catalunya – UOC
Llicenciatura en Humanitats

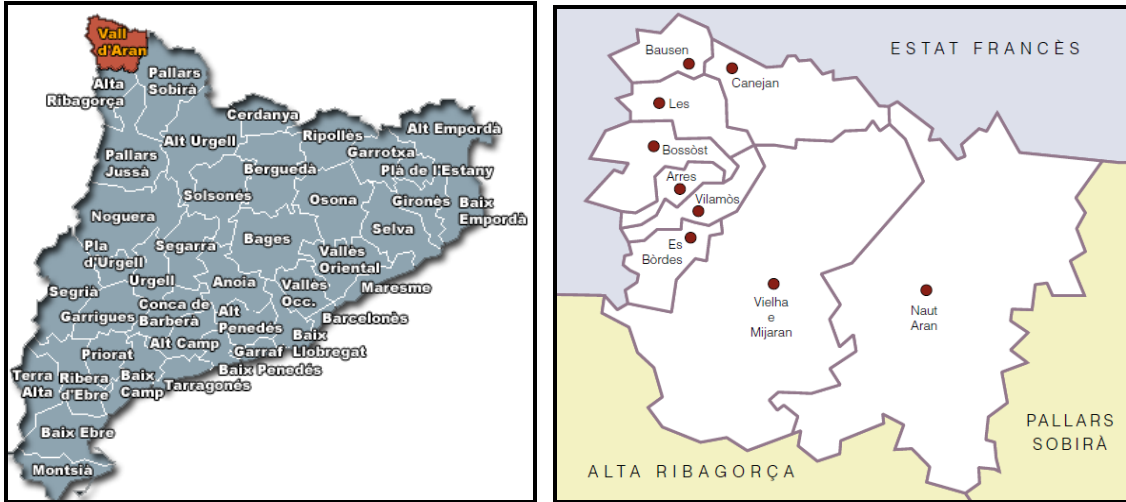
Treball Final de Carrera
Estudis Culturals
14/01/2011

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Breu contextualització històrica	3
1.2. Antecedents: estudis sobre la identitat aranesa	4
1.3. Objectius	4
2. MARC TEÒRIC	6
2.1. Entorn el concepte de cultura i la societat actual	6
2.2. Diferents perspectives entorn a la identitat	7
2.2.1. Identitat nacional	7
2.2.2. Identitat cultural	9
2.2.3. Llengua i identitat	10
2.3. Identitat, representació i discurs	10
3. METODOLOGIA	12
3.1. Àmbit i univers de l'estudi	12
3.2. Recollida de dades i la seva tipologia	12
3.3. Anàlisi de les dades	14
3.4. Exemple d'anàlisi de dades	16
4. PRESENTACIÓ DELS RESULTATS	30
4.1. Discursos sobre la identitat aranesa	30
4.1.1. La cultura	30
4.1.2. El territori	32
4.1.3. La història i les institucions	33
4.2. Conflictes sobre la concepció de la identitat aranesa	35
4.2.1. El paper de la llengua en el procés de construcció de la identitat aranesa.	35
4.2.2. Conflictes a nivell institucional i polític	38
4.2.3. El sentiment de pertinença	40
4.3. Visió del fet aranès des de l'alteritat	41
5. CONCLUSIONS	45
5.1. Importància de l'aranès en la definició i la construcció de la identitat aranesa	45
5.2. La visió de la identitat aranesa des de l'alteritat	46
5.3. El paper de les TIC en la representació de la identitat, en la creació dels discursos i en la difusió de les reivindicacions araneses	46
5.4. La construcció de la identitat aranesa a Internet i els elements que la defineixen	47
EPÍLEG (o el perquè del títol del treball)	49
ANNEX	50
BIBLIOGRAFIA	54

1. INTRODUCCIÓ

La Val d'Aran és una comarca pirinenca que, tot i pertànyer administrativament a Catalunya, es considera que té una cultura (occitana) i una llengua (l'aranès, un dialecte de l'occità) diferents.

Una part de la societat aranesa va interpretar la possible aprovació de la Llei de Vegueries, tal com estava redactada, com una amenaça cap a la seva singularitat cultural i una ingerència cap a la seva parcel·la d'autogovern, ja que suposava que la Val d'Aran quedés inclosa dins la vegueria de l'Alt Pirineu. Les reaccions van ser variades i de diferent tipologia i intensitat. En aquest estudi s'analitzen les reaccions que es van vehicular i expressar a través d'Internet, i s'estudien els discursos identitaris que apareixen a la Xarxa relacionats amb aquestes reaccions.

Les motivacions per realitzar aquest treball de recerca són diverses: donar a conèixer com es defineixen els aranesos, quina percepció tenen els catalans de la identitat aranesa, com les noves tecnologies modelen els discursos identitaris, etc. També hi ha el rerefons polític que ha envoltat la polèmica per la Llei de Vegueries, per la inclusió/exclusió d'Aran en la vegueria de l'Alt Pirineu. Aquesta polèmica ha mostrat que hi ha força desconeixement de la singularitat aranesa, potser per falta d'interès dels catalans, potser per manca de voluntat política, potser per la impossibilitat dels aranesos de fer sentir la seva veu, ...

Aquest estudi vol posar a l'abast més elements per analitzar quines són les representacions, els significats, les pràctiques i els costums que conformen la identitat aranesa en el moment present. Aquesta informació pot ser útil per a les persones interessades en conèixer en què consisteix aquesta singularitat de la identitat aranesa. Però també pot ser útil per als mateixos aranesos, per copsar quins són els elements que més destaquen de la seva identitat, com són vistos des de d'altres territoris, quin/s tipus d'identitat/s expressen els seus discursos, etc.

1.1. Breu contextualització històrica

La història d'Aran està molt lligada, per cultura, llengua i orígens, a Occitània. Però tot i aquests lligams, el 1175, pel tractat d'Emparança, els aranesos es van posar sota la protecció de la corona catalano-aragonesa. Més d'un segle després, el 1313, el rei Jaume II els va atorgar el privilegi de la Querimònia, que respectava l'organització administrativa aranesa: un sistema propi d'autogovern, amb un Síndic i consellers per

cada un dels “terçons” (divisions territorial dins la Val), un sistema de terres comunals i una organització social i econòmica basades en la casa i en la família.

L'organització administrativa va estar sempre en mans dels aranesos, fins i tot a l'època de l'absolutisme de Felip V, ja que no es va veure afectada pel Decret de Nova Planta. Però amb la instauració del règim liberal a l'Estat Espanyol, a començaments del segle XIX, i la creació de les províncies, l'any 1833, la Val d'Aran va ser incorporada a la província de Lleida. L'any següent, una cèdula reial va suprimir el Conselh Generau i els terçons van desaparèixer com a circumscripció administrativa, substituïts pels municipis.

L'any 1932 els aranesos demanen que la seva antiga organització política sigui inclosa en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, però no se'ls reconeix cap particularitat, ni lingüística ni institucional. Amb l'arribada de la democràcia, el 1979, es va reconèixer el “fet diferencial” de la Val d'Aran, però no va ser fins l'any 1990, mitjançant la Llei de Règim Especial de la Val d'Aran, que es va recuperar el sistema administratiu propi. El 1994, el Conselh Generau va aprovar el reglament per a l'ús oficial de l'aranès, i el setembre de 2010 el Parlament de Catalunya aprovà la Llei de l'Aranès, per la qual esdevenia oficial i preferent en les institucions, l'Administració, l'ensenyament, els mitjans de comunicació i la toponímia de la Vall d'Aran. La llei, a més, estableix la cooficialitat de l'aranès amb el català i el castellà en tot el territori de Catalunya. En l'Estatut de 2006 es reconeix àmpliament la singularitat cultural aranesa i el seu autogovern, i s'està a l'espera de l'aprovació d'una nova Llei d'Aran que permeti fer nous avenços en l'autogovern.

El febrer de 2010 el Parlament va aprovar el Projecte de Llei de Vegueries pel qual la Val d'Aran quedava inclosa dins la vegueria de l'Alt Pirineu. El govern, els polítics i els habitants d'Aran mostraren el seu desacord, tant per motius històrics, com identitaris, com legals (la decisió d'incloure 'Aran en una vegueria sense consultar les institucions araneses incompleix allò que diu la Llei de Règim Especial de la Val d'Aran i l'Estatut de 2006). Després de múltiples accions i protestes des de diferents àmbits polítics i socials aranesos, es van incorporar unes disposicions addicionals al Projecte de Llei de Vegueries que suposen, almenys teòricament, la no inclusió de la Val d'Aran dins de cap vegueria.

1.2. Antecedents: estudis sobre la identitat aranesa

L'estudi més extens i complet sobre la identitat aranesa és la tesi doctoral realitzada per Cecilio Lapresta (2004), *La identidad colectiva en contextos plurilingües y pluriculturales. El caso del Valle de Arán*. La conclusió principal d'aquesta tesi és que la identitat col·lectiva aranesa s'elabora i es defineix entorn el fet lingüístic. També s'exposa que els aranesos, pel fet de viure sota unes condicions d'amenaça de pèrdua de la seva identitat col·lectiva, experimenten la seva identificació d'una manera més afectiva, visceral i vehement que aquells que s'identifiquen amb universos que no es troben en aquesta situació. Potser per aquest fet la identitat col·lectiva aranesa s'ha construït bàsicament com a una identitat de resistència.

1.3. Objectius

L'objectiu principal és esbrinar quin són els elements que componen els discursos identitaris que elaboren els aranesos a través de la Xarxa (Internet) quan senten amenaçada la seva singularitat cultural i el seu autogovern.

El objectius secundaris són:

- Analitzar el paper de l'aranès en la definició i la construcció de la identitat aranesa.
- Observar si l'alteritat, l'opinió de l'altre, en aquest cas, dels catalans i occitans, condiciona la construcció dels discursos identitaris aranesos i en quin grau, intensitat i forma.
- Analitzar com les TIC (sobretot l'anomenada Web 2.0) influeixen en la representació de les identitats, en la creació dels seus discursos i en la difusió de les seves reivindicacions, sobretot en el cas de les identitats minoritàries.
- Realitzar una anàlisi de la construcció de la identitat aranesa i dels elements que la defineixen.

Si ens atenem a l'objectiu principal plantejat, la pregunta principal de recerca seria:

- Quins són i com s'elaboren i s'exposen, a través d'Internet, els discursos identitaris aranesos, davant una situació percebuda com una amenaça per a la seva singularitat, i quins són els seus elements principals?

Altres preguntes, referides als objectius secundaris, són: Quina importància té l'aranès en la construcció de la identitat aranesa? Quines reaccions desperten els discursos identitaris aranesos en els altres (en aquest cas, catalans i occitans)? Com evolucionen els discursos davant aquesta alteritat, davant les seves reaccions? Quin és el paper de les TIC en les aspiracions identitàries araneses? En quin context té lloc el què, a priori, sembla un reviscolament de la identitat aranesa?

2. MARC TEÒRIC

El projecte de recerca sobre els discursos identitaris aranesos a Internet s'emmarca dins els anomenats Estudis Culturals. Per tal d'analitzar com són i com s'articulen aquests discursos s'han tingut en compte diferents enfocaments (sociologia, antropologia, etnografia, psicologia social, etc.). Però les idees i els plantejaments que s'exposen i es posen en pràctica en aquest treball no sorgeixen pas del no res, sinó que segueixen alguns referents teòrics, models o principis. És a dir, es parteix d'una base teòrica que cal mostrar i explicar.

2.1. Entorn el concepte de cultura i la societat actual

Jordi Busquet (2006) fa una aproximació al concepte de cultura, a través de diversos estudiosos. Edward B. Tylor va formular, al segle XIX, una definició de cultura que encara és útil avui en dia. Entén la cultura com un tot complex que inclou el coneixement, les creences, l'art, la moral, el dret, els costums i altres hàbits i capacitats adquirides per l'individu en tant que forma part d'una societat. A aquesta definició clàssica s'hi poden afegir altres matisos: Franz Boas, també al segle XIX, defensava que les cultures es desenvolupaven en espais geogràfics concrets i tenien històries particulars, per la qual cosa cadascuna és única i irrepetible; per Raymond Williams la cultura és un sistema significant a través del qual un ordre social es comunica, es reproduïx, s'experimenta i s'investiga; i segons Clifford Geertz, la cultura és la xarxa de significats en la què es veu envoltada la humanitat i si volem fer un estudi cultural, cal que busquem les significacions i no pas les lleis.

Ángel Aguirre (1997:7) ens proporciona una definició de cultura que vol comprendre tota la gamma de realitats culturals i que, a la vegada sigui operativa:

Cultura es un sistema de conocimiento que nos proporciona un modelo de realidad, a través del cual damos sentido a nuestro comportamiento. Este sistema está formado por un conjunto de elementos interactivos fundamentales, generados y compartidos por el grupo al cual identifican (etnia), por lo que son transmitidos a los nuevos miembros (enculturación), siendo eficaces en la resolución de problemas.

Però segons l'antropòloga Verena Stolcke (1996), el terme cultura s'ha transformat en "el terreny semàntic clau del discurs polític". El fonamentalisme cultural substitueix la categoria de raça per la de cultura, és a dir, es passa a segregar les cultures, s'exclouen "els altres".

Una societat o un país no són una totalitat completament homogènia o monocultural. Molts dels elements que es consideren propis són, en realitat, el producte de diferents contactes, barreges i adaptacions. Els límits entre cultures són difusos. Aquesta visió fa aparèixer conceptes com multiculturalisme o interculturalitat. Segons Alain Touraine (citada per Beltrán, J., 2005) el multiculturalisme té sentit si hom el defineix com la combinació, en un determinat territori, d'una unitat social i d'una pluralitat cultural mitjançant intercanvis i comunicacions entre actors que utilitzen diferents categories d'expressió, anàlisi i interpretació. Per Joaquín Beltrán (2005), la interculturalitat, un nou model que propugna la igualtat de tots els grups que, per mitjà del diàleg i el consens, construeixen la societat i la cultura, encara és més un projecte que no pas una realitat.

Tot això sense oblidar que pertanyem, com ens diu Manuel Castells (1998), a una nova societat informacional i que estem immersos en un procés de globalització, és a dir, una homogeneïtzació de la cultura al món produïda per la integració dels mercats, en contrast amb l'existència i potenciació d'una identitat pròpia. Una nova societat:

[...] la sociedad red, que se caracteriza por la globalización de las actividades económicas desde el punto de vista estratégico, por su forma de organización en redes, por la flexibilidad e inestabilidad del trabajo y su individualización, por una cultura de la virtualidad real construida mediante un sistema de medios de comunicación omnipresentes, interconectados y diversificados, y por la transformación de los cimientos materiales de la vida, el espacio y el tiempo [...]

La globalització també implica una pèrdua parcial de sobirania de l'estat nació. Els sistemes de representació i control social que fins fa uns anys estaven basats en la relació entre la societat i l'Estat i que proporcionaven certa protecció i participació als ciutadans, ara es debiliten. I la ciutadania reacciona convertint les identitats col·lectives bàsiques, és a dir, nació, territori, ètnia, religió, etc., en sistemes d'autoidentificació que permeten negociar amb els fluxos globals a partir de sentiments de pertinença arrelats en identitats fortes.

La relació entre globalització i identitat és contradictòria: enfront una globalització creixent es produeix una afirmació d'identitats singulars. Una d'aquestes identitats és la identitat aranesa.

2.2. Diferents perspectives entorn a la identitat

2.2.1 Identitat nacional

Si ens volem preguntar quin és i com ha estat el procés que ha portat a la formació d'una identitat concreta, les teories del nacionalisme que parteixen de la història per explicar la formació i la consolidació de les identitats ens poden ajudar.

Per Benedict Anderson (2005), les nacions són creacions que es produeixen en determinats contextos socials, culturals i tecnològics, amb finalitats econòmiques i polítiques. La nació és una comunitat imaginada, ja que els membres que pertanyen al grup ni tan sols es coneixen. Qualsevol comunitat més gran que un poble petit, on tothom té contacte cara a cara, és imaginada. Podem aplicar aquests conceptes en el cas de la societat aranesa? Si bé el cas d'Aran es pot emmarcar dins aquest tipus de creació nacional determinada per factors culturals, tecnològics i socials i amb finalitats polítiques i econòmiques, fins a quin punt es pot considerar una comunitat imaginada? La població de la Val d'Aran és molt escassa, només uns 10.000 habitants i el contacte cara a cara amb gairebé tothom si que és possible, així com un coneixement real i físic del territori. Per altra banda, segons Anderson, les comunitats construeixen un discurs sobre els seus propis límits i posen en marxa mecanismes d'inclusió i exclusió. Els discursos identitaris aranesos no en són una excepció.

Eric J. Hobsbawn (1988) ens adverteix que la tradició, els mites identitaris, s'elaboren des de la contemporaneïtat, ja que la història es construeix com més interessa en el moment present. A través dels processos històrics es revaloritzen o bé s'exclouen els diferents elements culturals que conformaran la identitat. Per això és important conèixer el context social, els interessos econòmics i el moment tecnològic que fa possible l'articulació dels discursos identitaris aranesos i rastrejar com s'han construït els mites identitaris que componen els discursos actuals.

Homi Bhabha (2006) considera la nació i la identitat que genera com una construcció narrativa. Les relacions de poder legitimen una determinada narració nacional i les identitats són una forma d'afiliació social i textual. És important esbrinar com es construeixen aquestes narratives i com es difonen, com es consumeixen, com són enteses i adoptades pels grups socials, quina és la seva capacitat d'atracció, etc.

L'objectiu de la nació és perpetuar-se, projectar un futur en el qual la comunitat segueixi unida i progressi. Però el poder de la nació cal aplicar-lo en el present. El col·lectiu social ha d'actuar, ja que la identitat és basa en l'acció, especialment en el terreny simbòlic (Melucci, A., 2001). Davant un fet que la societat aranesa percep com a amenaça per aquesta unitat i progrés de la comunitat (la Llei de Vegueries), es produeix una mobilització, una acció per neutralitzar-ne o minimitzar-ne les conseqüències.

Aquesta mobilització de la societat es vehicula de diferents maneres. Una d'elles és a través de les xarxes socials d'Internet i dels recursos que proporciona la Xarxa en general. Però cal preguntar-se si Internet representa una oportunitat per a les cultures minoritàries, ja que els permet establir xarxes de comunicació i de treball col·laboratiu, de mobilitzar-se i passar a l'acció, o si més aviat suposa un perill, ja que s'hi poden imposar les llengües i les cultures més poderoses.

Ja hem vist en l'apartat 2.1. que, segons Manuel Castells (1998), les tecnologies de la informació impliquen canvis en les estructures socials i un impacte en les identitats. Tot i que l'estat-nació està en crisi, la globalització i l'era de la informació promouen les identitats de resistència i reforcen la identitat nacional. Aquest autor distingeix 3 tipus de construcció de la identitat:

- Identitats legitimadores: introduïdes per les institucions per tal d'estendre la seva dominació davant dels actors socials.
- Identitats de resistència: generades pels actors en posicions dominades, que les constitueixen per a la seva supervivència comuna cultural, per resistir a una dominació social, religiosa, territorial o lingüística. Són identitats que existeixen en la mesura que resisteixen, són afirmacions respecte el sistema de dominació.
- Identitats projecte: constituïdes quan els actors socials construeixen una nova identitat partint, molt sovint, de les identitats de resistència, però transcendint-les.

L'anàlisi dels discursos ens ha de donar algunes pistes per esbrinar on cal situar la identitat aranesa, segons l'esquema plantejat.

D'una manera semblant a Melucci, Castells també atorga molt protagonisme a la societat civil organitzada, a l'organització col·lectiva de l'acció, que pot encaminar-se cap a la transformació social. I les tecnologies de la informació poden facilitar aquesta organització col·lectiva. És això el que ha passat amb les mobilitzacions a la xarxa dels aranesos en contra de la Llei de Vegueries? Aquesta imatge optimista de les potencialitats de la xarxa és la que ens vol transmetre Pierre Levy (1998) quan promulga que la disposició de tecnologies per part d'una cultura la fa més competitiva.

Una altra visió sobre la identitat nacional és la que ens proposa Will Kymlicka (2003), segons la qual el nacionalisme no està renyit amb la idea de cosmopolitisme. Hi ha un tipus de nacionalismes, democràtics i liberals, que lluiten pel seu autogovern al mateix temps que es basen en el respecte de la llibertat individual. Aquests nacionalismes creuen que participar en la cultura nacional és allò que fa que la llibertat individual sigui significativa.

Michael Billig (2006) ens proposa la teoria del nacionalisme banal. En les nacions-estat occidentals establertes i reconegudes és on sovint s'articula un discurs nacionalista més intens però, a la vegada, més subtil. Els discursos sobre les identitats nacionals que donen per suposada la nació són els més potents ja que donen per fet que no cal negociar el seu sentit. Aquest "estat banal" és la màxima aspiració de tot discurs sobre

la identitat nacional: deixar de parlar de la nació pot esdevenir allò més nacionalista que es pot fer en el context polític i social contemporani.

El nacionalisme necessita un mapa geogràfic i polític per visualitzar una identitat, perquè els ciutadans de la nació puguin identificar i apropiarse d'un tros de terra. El territori és quelcom més que una simple àrea geogràfica. El territori, com a terra-mare (Nogué, J., 1993), és el símbol per excel·lència de la identificació nacional. Per això és honorat i venerat per damunt de la resta de símbols nacionalistes.

A un nivell més general, no només circumscrit a les identitats i els nacionalismes, Eduardo L. Menéndez (2002) ens fa conscients del relativisme dels estudis socioantropològics. Cal parar atenció en quins són els aspectes negats, oblidats, minimitzats o no reconeguts... En el cas que ens ocupa, analitzar les parts negades de la identitat aranesa i també de les altres identitats que actuen com a alteritats.

2.2.2. Identitat cultural

Fins ara hem vist diferents aproximacions al concepte d'identitat que feien referència, en major o menor mesura, a la identitat nacional. Però també cal esmentar aquelles que es refereixen més explícitament a la identitat cultural.

Per Miquel Rodrigo (2000), la identitat cultural és una construcció simbòlica amb uns límits discutibles. L'èxit d'algunes identitats culturals és l'èxit d'un munt de narratives respecte a unes altres per poder aplegar adhesions i aconseguir presència i disponibilitat. La identitat cultural aranesa té possibilitats d'èxit?

Segons Richard Jenkins (2008), tot i la falta d'homogeneïtat i la volatilitat de les identitats col·lectives, i l'aranesa no és pas una excepció, aquestes persisteixen gràcies a la seva dimensió simbòlica. Tot i que aquesta persistència té lloc en el camp simbòlic, té conseqüències materials, que en el cas que ens ocupa podria ser l'èxit aconseguit en les negociacions perquè la Val d'Aran quedi fora de la vegueria de l'Alt Pirineu.

No podem oblidar que les representacions i identitats culturals tenen un vincle estret amb la política, el control social i la dominació ideològica (Kellner, D., 1995). Cal realitzar una aproximació multicultural crítica que posi en evidència les relacions de dominació i opressió, la forma d'estereotipar grups, les formes de resistència davant les representacions dominants i el dret i l'accés d'aquests grups a la representació.

Els teòrics postmoderns consideren que hi ha hagut un canvi en les regles que regien la societat, i la identitat es converteix en un concepte volàtil, fragmentat i fràgil. Segons el concepte de modernitat líquida de Zygmunt Bauman (2007), tot es mou, les idees canvien constantment i l'individu es troba desorientat. Es perden els vincles forts entre els individus, i també entre aquests i els discursos. Segons aquesta visió escèptica de la funció de les identitats en la societat postmoderna, davant la necessitat de sentir-se segurs, cal inventar una identitat. En canvi, Kevin Hetherington (1998) ens parla de les "polítiques d'identitat", un activisme que es mou en espais propis, que té els seus rituals i que s'expressa mitjançant una gamma de *performances* que aglutinen al grup i el mantenen en moviment i mobilitzat.

2.2.3. Llengua i identitat

Hobsbawm (1991) ens mostra que la concepció de lligam entre llengua i identitat és un fenomen lligat a la modernitat, ja que l'hem heretat del procés de constitució i legitimació dels estats nació que s'inicià al segle XVIII. És llavors quan es polititza la

llengua i es concep la nació formada per ciutadans que comparteixen una llengua i una cultura que els diferencien.

També Joshua A. Fishman (2001) ens fa notar la interdependència complexa entre llengua, etnicitat i identitat. En immenses àrees de la vida real la llengua és la cultura, i la llei, l'educació, el govern, la política, la religió i l'organització social no serien possibles sense ella. Si la identitat es viu com un fet essencial de l'experiència personal i social, aquesta es construeix entorn al fet lingüístic, la llengua es converteix en el símbol identitari primordial.

J. Pujolar (2008) cita alguns autors per explicar els plantejaments de la sociolingüística interaccional. Gumperz interpreta l'ús lingüístic (incloent-hi la tria i l'alternança de llengües) com un conjunt d'estratègies comunicatives que permeten als parlants d'establir lligams amb grups social diversos. Les tries de llengua, sobretot entre els joves, són vistos com a "actes d'identitat" (Le Page i Tabouret-Keller, 1985).

Isaac González (2008) explora la relació entre participació política i usos lingüístics entre els joves. En el cas de Catalunya, els posicionaments o actituds més favorables a l'ús de la llengua catalana entre els joves són vistos sovint com a posicionaments polítics. Els sectors que més usen el català són, generalment, els que mostren més interès per la política i més identificació amb les estructures que conformen les institucions catalanes. Tenint en compte que molts dels discursos analitzats, sobretot dels grups de Facebook, són emesos per gent jove, interessarà explorar aquesta relació en el cas aranès.

L'estudi d'Emili Boix (1993) sobre identitat i llengua en el joves de Barcelona també pot ser útil per analitzar el cas aranès. Els joves d'aquesta ciutat i rodalies tendeixen a valorar actituds pragmàtiques i individualistes, dins les quals el valor diferencial de les llengües com a senyal de pertinença a un grup s'esmoreeix i la llengua no és una font de conflicte en la seva vida quotidiana. La conclusió d'aquest estudi és que la tria d'una o altra llengua no significa pas una traïció. Els joves que va observar definien la relació llengua-identitat segons les motivacions i interessos específics que donaven sentit a la seva experiència quotidiana del bilingüisme. Aquesta experiència podia estar condicionada pels discursos catalanistes o espanyolistes però no era reduïble a aquests discursos.

2.3. Identitat, representació i discurs

Si parlem de representació, cal tenir en compte que mitjançant el llenguatge es reproduïxen significats que adquireixen una dimensió social, discursos que esdevenen elements claus del fet identitari.

Per Michel Foucault (2005), la representació i la seva ordenació en formes lògiques d'entendre el món és la base de l'exercici de poder. El discurs és un dels procediments més eficaços per construir el coneixement en una comunitat i per exercir el poder sobre la ciutadania. Amb el discurs no s'expressa només un missatge, sinó que també es construeix una visió de la realitat. Les identitats i diferències es configuren com a nous valors d'ordenació, allunyats dels seus referents i construïts no sobre coses sinó sobre les idees de les coses.

Una mena d'idees sobre les coses o, en aquest cas, sobre les persones, són els estereotips. Els estereotips funcionen i es van instal·lant en el nostre sistema cultural de significats compartits, tornant-se elements naturals. De fet, "tots tenim un univers referencial, poc o molt etnocèntric, en el qual hi habiten estereotips i prejudicis que hem anat adquirint a través de la llengua, la interacció comunicativa i les nostres

vivències” (Rodrigo, M., 2000). L’anàlisi de la presència d’aquests estereotips en el discurs serà un dels punts tractats en la recerca.

Altres teories recalquen la importància del llenguatge en la representació de la identitat. Per una banda, John E. Joseph (2004) postula que llenguatge i identitat no es poden separar, són les dues cares d’una mateixa moneda. La nostra identitat està sempre continguda en allò que diem i en com ho diem.

Per altra banda, segons Norman Fairclough (2001), no existeix un ús individual de la llengua, ja que aquest ús varia d’acord a les identitats socials de la gent. L’ús lingüístic no és una elecció individual sinó un producte de diferenciació social. Les llengües són sistemes de representació que s’han establert amb l’exercici del poder i elles mateixes representen aquest poder.

També és interessant la visió constructivista sobre la identitat. El constructivisme atorga molta importància a la llengua i a la interacció social. A diferència de la visió essencialista, que considera que la identitat existeix fora del discurs, en forma d’una mena d’essència de les persones o dels col·lectius, la visió constructivista nega aquesta existència: les identitats són construccions discursives, no formen part de les persones o objectes.

Dins aquest corrent, Peter Berger i Thomas Luckmann (1996) recalquen la importància de la interacció social. La identitat és un producte de la dialèctica i de l’individu, és un fenomen més individual que no pas un fet col·lectiu. Cal anar en compte: les identitats col·lectives poden ser enganyoses. També cal ser conscient que les narratives identitàries despleguen un marc de referències a partir del qual es pot viure en societat: són dipòsits de sentit per interpretar el món.

Més incisiva encara, Vivien Burr (1997) ens adverteix que l’origen de la identitat no es troba en l’individu, sinó més aviat en els discursos que aquest individu té a la seva disposició i que l’hi permeten dotar de sentit la seva posició en el seu entorn social. Aquests discursos conformen un univers simbòlic que té una coherència dins la qual els membres d’una nació són socialitzats. Quins serien els discursos que els aranesos tenen a l’abast?

3. METODOLOGIA

3.1. Àmbit i univers de l'estudi

Per analitzar el fet identitari aranès s'ha escollit un cas concret: les reaccions que va suscitar el Projecte de Llei de Vegueries. El mes de febrer de 2010 es va iniciar una mobilització a través de la Xarxa en contra d'aquesta llei, que suposava la inclusió de la Val d'Aran dins la vegueria de l'Alt Pirineu, i que va finalitzar a principis del mes de juny de 2010, quan es va arribar a un acord per tal que Aran quedés exclòs d'aquesta divisió territorial. D'aquesta manera, tenim definit un període de temps limitat, un objecte d'estudi concret i un mitjà, Internet, d'on extreure les dades.

3.2. Recollida de dades i la seva tipologia

Les dades s'han extret exclusivament d'Internet. Els motius per elegir aquest medi són diversos. Per una banda, el fàcil accés a les dades, la possibilitat de visitar-les, de seguir els enllaços relacionats que ajuden a contextualitzar-les (hipertext), de poder interactuar, en alguns casos, amb els emissors dels discursos, etc. Per altra banda, el protagonisme, la flexibilitat i l'espectacularitat amb que Internet s'ha instal·lat a les nostres vides, el fet que una part considerable de la socialització comunicativa de la vida contemporània no es dona cara a cara, sinó a l'anomenat ciberespai, fa que l'anàlisi dels discursos que trobem a la Xarxa adquireixi importància a l'hora d'aproximar-nos a l'estudi del fenomen de les identitats.

Per tant, s'ha recopilat i analitzat material ja existent, accessible a tothom a través de la Xarxa. La tipologia de les dades és molt variada. Sobretot és material textual, procedent de pàgines web, notícies, fòrums, grups de Facebook, etc. Però a la xarxa també trobem materials audiovisuals que fan referència al tema estudiat i que també s'han analitzat: fragments de programes de televisió, entrevistes a la ràdio, reportatges de televisions locals, vídeos penjats pels internautes, etc.

Per dotar de coherència la recollida de dades i la seva posterior classificació i anàlisi s'ha partit de les intervencions que s'han trobat en el grup de Facebook anomenat *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!* que es va crear en aquesta xarxa social el febrer de 2010 com a oposició al Projecte de Llei de Vegueries. Aquestes intervencions s'han recollit de manera cronològica, tal com apareixen al entrar en aquest grup. A partir d'aquí, també s'ha accedit a tots els enllaços que podem trobar en les diferents intervencions dels integrants del grup i que ens remetien a notícies aparegudes en diferents mitjans de comunicació, blocs, webs, altres grups de xarxes socials, etc. La major part d'aquest material ha estat creat o protagonitzat pels opositors a la Llei de Vegueries.

Aquesta informació s'ha complementat amb l'observació i l'anàlisi de d'altres opinions que apareixen a Internet. Cal conèixer com s'entén aquesta problemàtica des de diferents àmbits, tant socials, com polítics, com territorials. Per exemple, s'han utilitzat cercadors de notícies (Huubs per a les notícies en català i el cercador de notícies de Google per a les que es poden trobar en castellà), unes eines que proporcionen la informació ordenada per ordre cronològic o per rellevància i que són molt útils per fer el seguiment del tema en els mitjans de comunicació (engloben informació de la premsa, la televisió, la ràdio, els mitjans virtuals, ...).

Una de les avantatges de l'etnografia virtual és que permet registrar-ho tot. Però aquest fet es pot convertir en un inconvenient ja que es pot arribar a acumular molta informació irrellevant. Per això, de tota la informació recollida se'n va fer una selecció,

eliminant la que estava duplicada o la que no tenia relació directe amb l'objecte d'estudi.

Una altra tècnica que també s'ha utilitzat per recollir dades és l'observació participant. "Un dels mètodes utilitzats per la recerca a la xarxa és l'etnografia i la seva tècnica per excel·lència, l'observació participant. Es tracta d'observar el comportament dels usuaris al mateix temps que participem com un internauta més." (Ardèvol, E., 2005). Per tant, em vaig fer membre de 2 grups de Facebook per tal de realitzar aquesta observació participant. De fet, en el cas del grup *Carles Flavià, persona non grata en Aran*, vaig rebre una invitació per formar-hi part.

L'observació es va realitzar des del moment que es van crear els grups (febrer 2010) fins a finals de maig, quan el govern de Catalunya es va comprometre a deixar la Val d'Aran fora de la vegueria de l'Alt Pirineu. El seguiment dels grups va ser desigual, ja que les primeres setmanes les intervencions van ser nombroses mentre que posteriorment es van anar espaiant. La meua adhesió a aquests grups va provocar que algunes persones conegudes que també hi pertanyien es possessin en contacte amb mi, enviant missatges per expressar la seva satisfacció, interessant-se per la meua situació personal o comentant que jo podia entendre les seves reivindicacions perquè havia viscut a la Val d'Aran durant uns anys. Per tant, el fet d'unir-me a aquest grup es va viure com a normal pels membres que em coneixien personalment amb anterioritat. La resta no es va pronunciar.

No vaig fer intervencions directes als grups, encara que en alguns moments, quan la polèmica era més viva, vaig penjar missatges al meu mur personal fent alguna referència al Projecte de Llei de Vegueries i al moviment opositor existent a l'Aran. Només van aportar comentaris o van marcar els missatges amb un "Me gusta" persones de la Val d'Aran.

En un primer moment, la informació recollida semblava trivial, banal i poc important. La majoria d'intervencions semblaven intrascendents o buides de contingut. Però gràcies a les lectures del marc teòric es va comprendre que aquesta aparent banalitat és un dels factors essencials de la sociabilitat electrònica. La successió de comentaris grollers, burles, "interferències" per introduir altres temes, etc., produeix un procés d'afirmació i significació social del grup. Cada una de les paraules teclejades, algunes d'elles amb abreviatures i faltes d'ortografia i, la majoria, considerades banals, també s'han de considerar sinònimes de sociabilitat (Mayans, J., 2006). L'escriptura ràpida, espontània i col·loquial, a vegades complementada amb icones i emoticons, aproximava les intervencions en els grups a la llengua parlada.

Els estudis que s'han fet fins ara sobre la identitat aranesa s'han centrat en enquestes, entrevistes i estadístiques. El fet d'estudiar els discursos que es troben a la Xarxa sobre aquest tema pot donar un nou punt de vista. No s'ha fet cap entrevista a ningú, ni qüestionari. S'han agafat les dades tal com s'han trobat a Internet. L'espontaneïtat d'aquest mitjà pot ser, en aquest cas, una aliada. Els discursos analitzats i els seus emissors, a excepció dels que apareixen en els reportatges televisius o els d'institucions oficials, no s'han sentit "obligats" a respondre a un seguit de qüestions... Tant sols han expressat la seva opinió sobre un tema que els interessa o els preocupa, en un estil similar a les converses parlades. No han escrit els seus discursos pensant que sortiran en un estudi, en una estadística, en un barem que intenti copsar el seu grau d'aranèsitat.

També cal ser conscients de les desavantatges d'estudiar els discursos expressats a través d'un mitjà tant volàtil i líquid com és Internet. En el cas d'aquest treball, cal indicar que hi ha segments d'opinió, de població, que no queden representats. Per una

banda, les persones que habitualment no utilitzen la Xarxa. Els integrants dels grups de Facebook analitzats són, majoritàriament, persones joves. També cal esmentar que s'han trobat a faltar veus a favor del Projecte de Llei de Vegueries entre els aranesos, que segur que n'hi ha, però que no s'han fet sentir gaire a la Xarxa, o fins i tot s'ha considerat que, possiblement, a molts habitants de la vall no els preocupa gaire si Aran està dins una vegueria amb altres comarques o si té vegueria pròpia.

3.3. Anàlisi de les dades

Per a l'estudi del tema es parteix dels mètodes d'investigació qualitativa que s'ocupen de temes:

- Relacionats amb les representacions personals i culturals, amb les intencions i valors –compartits– de les persones.
- Relacionats amb processos socials, grupals i interpersonals que se serveixen de l'expressió, de la comunicació i –naturalment– del llenguatge.
- Lligats a processos vinculats amb les regles que governen el comportament en el diversos àmbits (familiar, educatiu, laboral, públic, etc.) de la societat humana. (Riba, 2009)

Per analitzar el material recollit s'ha utilitzat, principalment, l'Anàlisi Crítica del Discurs, que se centra en les accions socials que es posen en pràctica a través del discurs. Lupicinio Íñiguez (2006), citant Martín Rojo y Whittaker (1998), indica que l'anàlisi crítica del discurs és considerada com una pràctica tridimensional:

La práctica analítica opera, simultáneamente, con tres dimensiones: a) el discurso en tanto que texto (el resultado oral o escrito de una producción discursiva), b) el discurso como práctica discursiva enmarcada en una situación social concreta y c) el discurso como un ejemplo de práctica social, que no sólo expresa o refleja identidades, prácticas, relaciones, sino que las constituye y conforma.

Daniel Cassany constata que “cada comunitat, cada àmbit i cada institució usen el discurs d'una manera particular, segons la identitat i la història. Les finalitats amb les que s'usen són pròpies, irrepetibles”. A més, aquest autor, en el seu llibre *Rere les Línies* (2006), planteja 22 tècniques per analitzar el discurs, agrupades en 3 grups, i que són les que s'han aplicat, en gran mesura, per analitzar les dades d'aquest estudi:

- **El món de l'autor:** identificar el propòsit, rastrejar la subjectivitat, “retratar” l'autor, esbrinar el seu posicionament, detectar allò que està ocult, etc.
- **El gènere discursiu:** identificar el gènere (notícia, bloc, cita, etc.), enumerar els contrincants, llistar i analitzar les veus, verificar la solidesa i validesa del discurs, buscar el mots disfressats, analitzar la jerarquia informativa, etc.
- **Les interpretacions:** definir els propòsits, quina és l'ombra del lector, a qui es dirigeix el text, els fragments controvertits, els punts d'acord i desacord, etc.

L'Anàlisi Crítica del Discurs no té unes tècniques d'anàlisi determinades i acceptades com a referent. No hi ha, per dir-ho d'alguna manera, un esquema concret a seguir per tal de realitzar aquest tipus d'anàlisi. Per això, la utilització de les 22 tècniques exposades per Daniel Cassany s'ha complementat amb d'altres propostes referents a l'anàlisi del discurs (Calsamiglia, H., Tusón, A., 2007), l'anàlisi del discurs mediàtic (Saéz, A., 1999) i l'anàlisi de contingut (Bardin, L., 2002). Aquest últim, l'anàlisi del contingut, estudia la freqüència d'aparició de certes variables en el text. L'estudi d'aquestes freqüències per si sol seria insuficient per l'estudi dels discursos sobre la identitat aranesa, però si que ens serveix per detectar la presència o absència d'idees i

conceptes en els materials analitzats. Aquest fet ens permetrà realitzar una anàlisi més exhaustiva dels temes més recurrents.

A Internet, però, el discurs ja no sols es compon de lletres: també té fotos, vídeos, àudios, reproducció visual, etc. En un estudi on les dades s'extreuen de la Xarxa no es pot obviar la part visual. Sense anar més lluny, les imatges juguen un rol important en la gestió de l'autenticitat. Per això caldrà recórrer a:

[...] l'antropologia visual, que té com a propòsit l'estudi de la significació cultural i dels usos socials de la imatge, entesa com a objecte d'estudi. És a dir, observa la imatge com a un producte de l'ésser humà rellevant per a la comprensió de la vida en societat (...) Es pretén determinar quines són les interaccions que s'estableixen entre els individus i les imatges, com aquestes mediatitzen les relacions socials i, finalment, quin és el vincle entre les imatges i l'univers simbòlic del col·lectiu que les ha creades (Canals, R. Cardús, L. Orbitg, G, 2008).

Per l'anàlisi de les dades visuals s'han tingut en compte les indicacions d'Araceli Serrano (2008:250): "Las imágenes pueden ser abordadas como *textos*, o como componentes de textos, que en sus relaciones con otros textos conforman discursos que, a su vez, en sus relaciones estructuradas constituyen *sistemas de discursos*". Cal tenir en compte, però, que el llenguatge de les imatges és, sobretot, simbòlic, metafòric, i implica un nivell alt d'ambivalència i de possibles interpretacions. A la vegada, i paradoxalment, al posar forma i materialitzar d'una manera concreta les idees, les imatges limiten el ventall de possibilitats d'interpretació, proposant referents concrets. Així doncs, per analitzar les imatges cal ésser conscient de que són representacions més o menys deformades de realitats diverses, realitzades des de posicions i intencionalitats diferents. Segons Serrano (2008:255),

[...] es necesario considerar con detenimiento las imágenes, pero también abordar el medio en el que se instalan, el contexto sociohistórico en el que se ubican, las formas de mirada que fomentan, el contexto social del visionado, las maneras de interpretar de los espectadores, los objetivos del visionado, la intencionalidad de quien patrocina, produce o crea las imágenes, así como la manera de mirar del mismo investigador (incorporando, de esta manera, la reflexividad en el análisis).

Tot i que el tipus d'observació que s'ha realitzat és, en gran mesura, indirecta, ja que la recerca es basa en l'observació documental, no es pot oblidar que un dels mètodes utilitzats per a la recerca sobre l'activitat dels usuaris a la Xarxa és l'etnografia i l'observació participant. No és una observació participant física, però sí virtual. Aquest fet es produeix, sobretot, en l'estudi dels discursos presents als grups de xarxes socials. És a dir: "el investigador participa o es parte del propio objeto de estudio, utiliza los mismos recursos que los sujetos a los que sigue, participa en los mismos entornos sociotécnicos, está inmerso en las mismas prácticas que investiga (...). Para acceder al campo es necesario participar en él" (Ardèvol E. y Gómez, E. 2009). Seguint la metodologia plantejada per Ardèvol (2005), l'objecte d'estudi serà un objecte teòric (en aquests cas, la identitat aranesa), per al qual definim una unitat d'anàlisi (el ciberespai) i busquem unes unitats d'observació empírica (els grups, webs, blocs, i notícies d'Internet que volem analitzar).

A més, cal tenir en compte que l'estructuració del text a través d'Internet és diferent que si analitzem un text escrit en suport paper. Els diferents enllaços que obrim impliquen un compromís actiu amb l'exploració i la interacció. Depèn de quins obrim, quins escollim, el resultat del text pot ser molt diferent (Bijker, citat per Hine, C., 2004).

Totes aquestes dades i discursos, totes aquestes metodologies, han de passar pel sedàs de l'anàlisi etnogràfica. "El text i la imatge adquireixen significat etnogràfic (i

social) quan tenim en compte les circumstàncies especials de producció i consum, el context social on cal situar-los” (Hine, 2004). Això també significa que un dels reptes de l’etnografia virtual consisteix en examinar com es configuren els límits i les connexions entre allò virtual i allò real, tenint en compte, això si, que aquest tipus d’etnografia és, irremeiablement, parcial. Segons Hine, es tracta de combinar el detall i l’atenció que l’anàlisi del discurs pot tenir sobre les interaccions a Internet amb la comprensió etnogràfica del context dins el qual aquest discurs s’interpreta.

3.4. Exemple d’anàlisi de dades

En aquest apartat es vol mostrar un exemple de com s’ha realitzat l’anàlisi dels discursos (i imatges) que s’han utilitzat per aquest estudi. S’ha escollit un reportatge de Vilaweb TV anomenat **L’Aran exigeix respecte** (<http://www.vilaweb.tv/?video=6041>), que es va realitzar en plena polèmica per l’aprovació del Projecte de Llei de Vegueries.

La transcripció íntegra d’aquest reportatge és la següent (vegeu la traducció en català a l’annex, pàg.51):

1	VEU EN OFF
	El projecte de llei de vegueries aprovat pel govern català ha tornat a fer aflorar la qüestió de les relacions entre Catalunya i l’Aran. En aquest vídeo en parlen les principals veus polítiques i socials de la Vall.
2	FRANCESC XAVIER BOYA -Síndic d’Aran (Unitat d’Aran)
	Aran ei un pòble, a ues institucions, a ua lengua, a ua cultura e a ua voluntat d’èster. E açò son es motius pes quaus aquest territori ei diferent i aquest territori a d’èster respectat coma un territori que non pòt èster laguens deth sac dera rèste de comarques catalanes.
3	VEU EN OFF
	Així de clar s’expressa el cap del govern de l’Aran, l’únic territori d’Occitània que administrativament pertany a Catalunya. L’Aran, una vall històricament molt aïllada, especialment pel sud a causa de l’orografia, veu en l’aprovació del Projecte de Llei de vegueries, que inclou l’Aran a la vegueria de l’Alt Pirineu amb 5 comarques més, una amenaça per la seva singularitat i per la llei d’Aran del 1991. Una llei vigent que precisament ara és pendent de reformar-se al Parlament de Catalunya. Tot plegat ha tornat a posar sobre la taula les relacions entre l’Aran i Catalunya.
4	FRANCESC XAVIER BOYA
	Catalonha non a d’èster un territori que copie o que quèigue enes... diguem-ne tòpics que a comès França o que a comès Espanha a patir d’ues distribucions u organitzacions territoriaus que son totaument piramidaus e ademés, quadriculades, diguem-ne.
5	CARLOS BARRERA - Ex-Síndic d’Aran (Convergència Aranesa)
	En aguesti moments i a 3 leis qu’afècten dirèctaments ara realitat d’Aran: era ua ei era prepausa deth govèrn dera division territorial, e i a dus mandats estatutaris que son era Lei der Aranés e era Lei de Regim Especial dera Val d’Aran. Se ja s’auesse debatut era Lei de Regim Especial dera Val d’Aran, ja non tocarie ara parlar de vegueries perque aurie quedat clar qu’Aran ei un territori singular laguens de Catalonha e que per lo tant non se mos pòt incorporar a cap ordenacion territorial, encara que sigue administrativa pròpia de Catalonha, que non siguesquem nosati madeishi.
6	PAU PERDICES - Batlle Vielha (Convergència Aranesa)
	Nosati, (?) deth conselh d’Aran, e jo coma representant tanben de Convergència Democratica Aranesa, e defensam, auem defensat e defensaram que tà arreconeisher era realitat dera Val d’Aran lo prumèr ei que non cau includir-la, tal coma diu era Lei d’Aran, en cap de division administrativa dera pròpia Catalonha.

7	CARLOS BARRERA
<p>La incongruència ei total e absoluta e non i a res a hèr. Voi díder... auem lengua pròpia, auem un gòvern propi, en canvi resulte que no se mos vò díder a on ubicam eth territòri d'aquera existéncia dera lengua e deth gòvern propi. Bueno, pos aquesta ei era defensa que mos cau hèr e açò ei lo que cau explicar en Parlament de Catalonha, as sòns politics e as ciutadans de Catalonha tà veir se d'un viatge entenen que laguens de Catalonha i a un ens diferenciau clar e absolut qu'ei Aran.</p>	
8	VEU EN OFF
<p>El sentiment occitanista ha crescut aquests darrers anys a l'Aran, com en tota Occitània, però l'Aran, amb tant sols 10.000 habitants, molts dels quals són nouvinguts, i amb el turisme com a motor econòmic, és l'únic territori occità on la llengua és totalment oficial i s'ensenya amb normalitat a l'escola..</p>	
9	FREDERIC VERGÈS - Mestre
<p>Jo, personauments, substància sò aranés e, per tant, sò occitan. Qualificatiu, que mèrque qualitat, ad aquesta substància se li pòt dar diferenti qualitats... Alavetz, poderie èster senter-me catalan, senter-me espanhòl, senter-me europèu e senter-me deth mon, mès era substància ei aranés occitan.</p>	
10	FRANCESC XAVIER BOYA
<p>Ei molt important que Catalonha tracti ara Val d'Aran com vò que ada era la tractin era rèste d'institucions, especialment er Estat pero tanben com vò èster tractada en contèxt europèu. Darrèr d'Aran i a 13 milions de persones, i a tota Occitània, e en aquest moment eth debat a traspassat es termières geografiques e politiques e per tant creigui que de com Catalonha tracte Aran, guanharà respècte e guanharà reconeishement dehòra de lo que son, torni a díder, es fronteres administratives e politiques.</p>	
11	JEP MONTOYA - President de l'Institut d'Estudi Aranesi
<p>Es aranesi tanben auem, coma es catalans, ua consciéncia de que nosati èm aquerò, èm aranesi. Perteneishem a ua cultura diferenta, ua cultura occitana, e èm laguens d'aqueth contèxt, d'aquera lengua, d'aquera forma de compréner era vida e d'interpretar-la, e volem pactar, e volem èster-i damb Catalonha, dera man.</p>	
12	FREDERIC VERGÈS
<p>Que sigue er unenc lòc, parçan, laguens d'Occitània en qu'era lengua ei mès viua... Açò ac didie un viatge a ua television francesa... me demanèren eth per qué... jo contesté açò: de non auer estat francesi. Alavetz, açò seria ua causa. S'auéssem estat laguens der Estat Francés seríem coma tota era rèste d'Occitània, tristament. E açò ei, tà jo, ua causa trista que Catalonha, un pòble que tanben s'a vist e se ve en ua situacion d'acorerament e a viatges de desconeishement, qu'age un percentatge plan naut dera sua poblacion que desconeisce era realitat deth nòste Aran".</p>	
13	CARLOS BARRERA
<p>Per lo tant, tot aquest esperit de liderar e de responsabilitat ara, d'èster eth cap der iceberg de lo que a estat tot un gran territòri de cultura occitana qu'en França practicaments non queden ne es brases, tanben mos a portat, en aquesti moments, fòrça mès responsabilitat, e aquera responsabilitat tanben mos pòrte a qu'exigim un major reconeishement per part de Catalonha dera nòsta realitat. Per lo tant, auem estat tostemp immersi en aquesta luita de supervivéncia e en aquesti moments veiguem que, quan mès comprension i auria d'auer per aquesta luita de supervivéncia, ei quan mès se mos està agredint peth tèma territorial per aquesta prepausa dera lei de vegueries...</p>	
14	VEU EN OFF
<p>En aquesta conferéncia feta la setmana passada a Betren i adreçada a la societat civil aranesa, el Síndic, que és diputat al parlament pel partit socialista, es va comprometre a no votar la llei, desobeint així la disciplina del PSC.</p>	
15	FRANCESC XAVIER BOYA
<p>(...) E jo non votarè era lei, e prengui eth compromís public ací e aué. Per lo tant,</p>	

aguest ei eth nòste compromís...	
16	VEU EN OFF
De fet, Unitat d'Aran, el partit que governa a l'Aran i que fa de mirall dels socialistes a la vall des del 1990 perquè el PSC no hi té estructura, condiciona la continuïtat del pacte a la modificació de la llei.	
17	FRANCESC XAVIER BOYA
(...) Se no se modifique era lei, nosati acabaram eth pacte, era aliança qu'auem damb eth partit socialista...	
18	ARTURO CALBETÓ - President Unitat d'Aran
Creigui qu'eth partit socialista de Catalonha, en aquest cas non a estat pro sensible, non mos a consultat, e demori que pogue rectificar era sua posicion, en tramit de comission de discussion en comision dera lei e sustot en tramit parlamentari.	
19	VEU EN OFF
Algunes veus han atribuït la inclusió de l'Aran a la vegueria de l'Alt Pirineu al fet que si l'Aran fos vegueria l'hi tocarien molt probablement 2 o 3 diputats al parlament i també seria una circumscripció electoral de les eleccions espanyoles. Tot això, per només 5 o 6 mil votants. Un argument que pels aranesos no té sentit.	
20	PAU PERDICES
Compde més era voluntat politica, era voluntat d'un pòble coma eth catalan d'èster sensible damb era realitat aranesa, d'auer era lengua aranesa coma pròpia, deth significat d'ua val que s'a mantingut, que non eth número de diputats que i esquega.	
21	CARLOS BARRERA
Lo que nosati pensam e veiguem ei de qu'er Estat Espanhòu està aguantant damb unghes, ara defensiva, absolutament qualsevol capacitat. S'a vist damb es consultes populars, se veiguen en Euskadi damb eth plan Ibarretxe. O sigue, auem es exemples clars de que ei lo que pense eth nacionalisme espanyòu, Espanha-estado, damb relacion a toti aguesti moviments de força més identitat. D'identitat e evidentaments territorial e legitima, voi díder que cadun pòt auer es sòns sentiments ath nivèu que li agradi, ath nivèu dera sua consciència e dera sua estima. Per lo tant, eh, eth plantejar açò coma ua estrategia de què tant eth president Montilla com Zapatero estonguen plantejant-se que es lo que passarie o que passarie damb era ipòtesi de que açò arribésse a d'aguesta situacion e qu'aguesti dus senhors deuen pensant viuer de (?)... Nosati ne mos ac plantejam.	
22	FRANCESC XAVIER BOYA
Catalonha pòt èster un territòri que perfèctaments se distribuísque des deth punt de vista territorial, diguem-ne damb 7 vegueries o 8 vegueries, e un territòri claraments diferenciat, pera sua lengua, pera sua cultura, ara que non se le pòden aplicar es madeishi critèris qu'an d'auti territòris de cultura catalana. Açò ei lo que a de hèr Catalonha, interpretar era realitat deth territòri damb toti es matisi e totes es diferències qu'eth territòri acuelh. E creigui qu'açò ei lo que non s'a sabut hèr, ne des dera Catalonha nacionalista ne des dera Catalonha racionalista que molti còps vò quadricular eth territòri, quadricular eth país damb ua vision qu'ei estrictaments metropolitana.	
23	CARLOS BARRERA
Jamès ua marca, ne ua justificacion de descentralizacion administrativa terrèstre, deth territòri de Catalonha, a de comportar l'aniquilacion d'ua identitat, o sigui, per dessús de tot i a era istòria, era lengua, era cultura, era realitat territorial que a d'èster per dessús de qualsevol justificacion administrativa de descentralizacion o d'aglutinacion o de lo que eri le volguen díder.	
24	VEU EN OFF
Finalment hem preguntat als representants de la societat aranesa què demanarien als catalans.	
25	JEP MONTOYA
Respècte, consciència e generositat	

26	FREDERIC VERGÉS
Aquerò qu'eri madeishi demanen a nivèu der estat espanhòu... atau de simple!	
27	ANGELINA CASES - Presidenta Fundacion Museu Etnològic dera Val d'Aran
Que venguessen tà conéisher era Val d'Aran e dempús, qualsevol causa que les demanessen serie molt mès fàcil d'arténher. Pensi que tot se base ena coneishença. Quan tu coneishes bèra causa, ei molt mès facil parlar, dialogar e arténher, aconseguir o aportar o non aportar. Jo pensi que tot se base en eth coneishement des persones.	
28	FRANCESC XAVIER BOYA
Aran a agut istoricaments un pacte damb Catalonha, aquest pacte ei eth que volem preservar... Nosati mos sentim tanben activistes dera causa catalana, ac auem votat en plen deth Conselh Generau d'Aran e, lo que volem, ei que Catalonha mos tracti reciprocament e, per tant, qu'amassa podéssem reclamar en Madrid, tant er estatus que mereish Catalonha respecte er estat, coma er estatus que mereish Aran laguens de Catalonha.	
29	JEP MONTOYA
Guarda, serè mès fòrt e mès contendent se cau. Jo siguí ena ponència de redaccion der Estatut pera part aranesa. Nosati partíem dera base qu'er Estatut de Catalonha s'auie de díder Estatut de Catalonha e d'Aran, perque a fin de compdes son dus païsi, dus pòbles, dues cultures, damb un destin comun, amassa, pero diferenti. S'es catalans son capaci de compréner açò, creigui qu'èm ath cap deth carrèr e tot ei d'ua facilitat totau.	
30	CARLOS BARRERA
Eth reconeishement clar e nítid dera realitat d'ua identitat territorial singular laguens de Catalonha qu'ei Aran, arren mès. Sonque açò.	
31	FREDERIC VERGÉS
Simplaments un mutuau respècte... tu ès com ès, e jo sò com sò. Tot dit.	

Per fer l'anàlisi s'han seguit, majoritàriament, les tècniques proposades per Daniel Cassany (2006). Com que presentar aquí l'anàlisi completa de tot el reportatge seria molt extens, s'han escollit diverses intervencions: Veu en Off (que a part de narrar i fer de fil conductor entre els diversos discursos, representa a Vilaweb), les intervencions de Carlos Barrera (ex-síndic i president de Convergència Democràtica Aranesa), com a exemple de discurs polític, i les de Frederic Vergés, com a representant del món cultural. De totes maneres, algunes de les intervencions d'aquest reportatge apareixen posteriorment, en la presentació de resultats, per exemplificar-los.

Seguint les indicacions d'Araceli Serrano (2008), segons les quals les imatges poden ser tractades com a textos, i el fet que, al tractar-se d'un reportatge televisiu, imatges i discursos estan estretament units, en aquesta anàlisi també s'hi inclouen algunes imatges (tenint en compte que aquí son estàtiques i en el reportatge dinàmiques).

VEU EN OFF	
INTERVENCIIONS	1-3-8-14-16-19-24
IMATGES	
EL MÓN DE L'AUTOR	
Identificar el propòsit	<p>Informar sobre els motius que donen els aranesos per rebutjar el projecte de Llei de Vegueries i les relacions existents entre Catalunya i Aran.</p> <p>Imatges: mostrar allò de diferent que té Aran?</p>
Estrènyer les connexions	<ul style="list-style-type: none"> • Situació: Val d'Aran, a finals de febrer de 2010, en plena polèmica per l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries. • Explicació dels fets des d'un punt de vista català. Això queda patent en la última intervenció: "Què demanarien als catalans?" • Referències a l'espai: Aran en relació a Catalunya i Occitània. Imatges: neu i muntanyes altes com a elements que propiciaven l'aïllament d'Aran. • Referències al temps: històricament versus ara, darrers anys, la darrera setmana. • Referències als interlocutors: personificació d'Aran (L'Aran (...) veu en l'aprovació...), es refereix als aranesos en tercera persona (en parlen les principals veus...).
Retratar l'autor	<p>En el reportatge no consta el nom de l'autor del mateix. Se suposa que ha estat supervisat per la direcció de Vilaweb. Qui hi ha darrera de Vilaweb? La següent informació, extreta de l'estudi</p>

	<p>de Núria Almiron <i>Pluralismo en Internet: el caso de los diarios digitales españoles de información digital sin referente impreso</i>, ens pot ser útil.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>5. VILAWEB (PARTAL, MARESMA I ASSOCIATS, S.L.)</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="3"> www.vilaweb.com Fecha de registro del dominio: abril 1996 Slogan: Ninguno </td> </tr> <tr> <th style="width: 33%;">Accionistas/Inversores más significativos</th> <th style="width: 33%;">Vinculos destacados</th> <th style="width: 33%;">Staff directivo</th> </tr> <tr> <td>Vicent Partal y Assumpció Maresma</td> <td>Vicent Partal es colaborador de Catalunya Ràdio i <i>El Punt</i>. Vilaweb es socio de referencia del periódico catalán <i>El Punt</i></td> <td>Dir.: Vicent Partal</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> Administrador único: Vicent Partal Montesinos Beneficios del ejercicio 2004 de la empresa editora: 13.688,67 euros </td> </tr> <tr> <td colspan="3"> FUENTE: Network Solutions, información corporativa en página web y registro mercantil </td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p><i>Vilaweb</i> es el diario digital más leído en catalán. Los editoriales de su director, Vicent Partal, no son diarios ni regulares sino esporádicos, pero manifiestan explícitamente, según puede leerse en ellas, la ideología de pensamiento del medio. Sus principales rasgos son la defensa de los temas directamente relacionados con la identidad catalana y con la plurinacionalidad del Estado español, la crítica dura contra el Partido Popular y la defensa de los intereses de Cataluña en el ámbito nacional e internacional.</p> </div> <p>En una d'aquestes editorials (08/02/2010), escrita en occità, Vicent Partal es mostra a favor del dret que tenen els aranesos a decidir si volen pertànyer o no a Catalunya i en quines condicions.</p> </div>	www.vilaweb.com Fecha de registro del dominio: abril 1996 Slogan: Ninguno			Accionistas/Inversores más significativos	Vinculos destacados	Staff directivo	Vicent Partal y Assumpció Maresma	Vicent Partal es colaborador de Catalunya Ràdio i <i>El Punt</i> . Vilaweb es socio de referencia del periódico catalán <i>El Punt</i>	Dir.: Vicent Partal	Administrador único: Vicent Partal Montesinos Beneficios del ejercicio 2004 de la empresa editora: 13.688,67 euros			FUENTE: Network Solutions, información corporativa en página web y registro mercantil		
www.vilaweb.com Fecha de registro del dominio: abril 1996 Slogan: Ninguno																
Accionistas/Inversores más significativos	Vinculos destacados	Staff directivo														
Vicent Partal y Assumpció Maresma	Vicent Partal es colaborador de Catalunya Ràdio i <i>El Punt</i> . Vilaweb es socio de referencia del periódico catalán <i>El Punt</i>	Dir.: Vicent Partal														
Administrador único: Vicent Partal Montesinos Beneficios del ejercicio 2004 de la empresa editora: 13.688,67 euros																
FUENTE: Network Solutions, información corporativa en página web y registro mercantil																
Idiolecte	Català central															
Rastrear la subjectivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Modalitat enunciativa: afirmacions. • Adjectius subjectius: aïllada, únic, ... • Adverbis de manera: “la llengua és totalment oficial”, “tant sols 10.000 habitants”, “només 5 o 6 mil votants”, “històricament molt aïllada”, ... • Verbs <i>dicendi</i>: “l'Aran exigeix respecte”, “desobeint així la disciplina...” • Substantius valoratius: amenaça, normalitat,... • Usos metafòrics: “fa de mirall dels socialistes...”. • Imatges: moltes imatges mostren símbols occitans. 															
Detectar posicionaments	<p>Les persones que apareixen en aquest reportatge, és a dir, les opinions a les quals donen cert ressò, deixen entreveure el posicionament del seu realitzador i de Vilaweb en general. Les persones que apareixen en el reportatge són únicament de dos partits polítics (o ideològicament pròxims als seus plantejaments polítics): Unitat d'Aran i Convergència Democràtica Aranesa. No hi tenen cabuda veus de d'altres partits o que no parlin en aranès, ni tampoc les opinions de la gent “del carrer”.</p>															
Descobrir el que està ocult i “Mapa	<ul style="list-style-type: none"> • Aran, part d'Occitània (reconeixement), però pertanyent administrativament a Catalunya. • Dues vegades s'esmenta que a Aran només hi viuen uns pocs milers de persones (s'estan qüestionant les reivindicacions 															

sociocultural”	<p>araneses perquè afecten a poca població?)</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Nouvinguts”: a qui fa referència? Als catalans, als espanyols, als estrangers (comunitaris o extracomunitaris) ? Hi ha una voluntat d’igualar tots els immigrants però no s’especifica a qui s’està referint. • No esmenta que, tot i que l’aranès és oficial i s’ensenya amb “normalitat” a l’escola, no és la llengua més emprada habitualment pels habitants d’Aran. • Aïllament històric de la Vall: és cert però no pas més que altres valls pirinenques. L’orografia no impedia pas els contactes econòmics ni culturals amb altres regions. En aquest cas les imatges que es mostren són de muntanyes altes, nevades. • Es recalca l’aliança entre Unitat d’Aran (UA) i el PSC. UA i Convergència Democràtica Aranesea considerades miralls de partits polítics catalans (PSC i CIU). • “El Projecte de Llei de Vegueries ha tornat a fer aflorar la qüestió de...”. Què vol dir amb aquesta expressió? Sembla com si Catalunya i Aran tinguessin estires i arronses sovint... Es refereix a algun fet concret? O vol donar a entendre que les relacions Catalunya – Aran sempre solen ser “tibants”? • Imatges: Quan es diu que l’Aran és l’únic territori occità on la llengua és oficial, es mostra una imatge amb cartells indicatius escrits en aranès, però en cap moment es mostren els centenars de cartells que hi ha escrits en altres llengües (català o castellà). Es volen remarcar els símbols occitans, com la imatge del monument de Lengua Viua situat davant del Conselh Generau d’Aran, una escultura en pedra amb el relleu d’una creu occitana.
EL GÈNERE DISCURSIU	
Gènere	<ul style="list-style-type: none"> • Reportatge de televisió online. • És impersonal, presentat en tercera persona, i no mostra les opinions personals de qui ha realitzat el reportatge (almenys obertament). • Està adreçat als ciutadans de Catalunya? En principi semblaria que sí, ja que el què s’hi explica ja és conegut per la majoria d’aranesos. Però el fet que totes les opinions expressades siguin en aranès, sense traducció (ni tant sols amb subtítols) pot donar a entendre que indirectament va dirigit als mateixos aranesos o als catalans que ja coneixen la realitat aranesa. Si més no, alguns possibles receptors catalans podrien deixar de veure el reportatge si tenen dificultats per comprendre l’aranès. • En les diferents intervencions, totes de persones prou conegudes pels aranesos, només es poden veure i sentir les respostes. No sabem quina va ser la pregunta exacta que es va plantejar en aquell moment. Descontextualització pregunta-resposta i possibilitats de manipulació.
Contrincants	Polítics que han aprovat el Projecte de Llei de Vegueries, ciutadans catalans que no entenen perquè Aran demana quedar fora de la vegueria de l’Alt Pirineu, partits polítics espanyols, ...
Veus	Com ja s’ha esmentat, s’ha donat cabuda a les veus que han parlat en contra d’incloure Aran a la vegueria de l’Alt Pirineu, les que convenien per mostrar unanimitat d’opinions. Les oposades o que haurien estat crítiques amb el plantejament exposat, s’han deixat fora del reportatge, s’han oblidat.

Anàlisi veus incorporades	Les úniques intervencions que es comenten són les del Síndic d'Aran, Sr. Paco Boya, en un estil indirecte.
Llegir els noms propis	<ul style="list-style-type: none"> • Catalunya / Aran/ Occitània / Unitat d'Aran / PSC / Alt Pirineu • S'esmenta Aran i no pas la Vall d'Aran o la Val d'Aran. Demostra un acostament als postulats nacionalistes aranesos. • Occitània: com a tal, Occitània no ha existit mai. S'intueix una certa ideologia panoccitanista. • Imatges: Podem veure l'edifici de la seu del govern aranès, el Conselh Generau d'Aran, encara que en un segon pla (el primer pla l'ocupa una escultura amb la creu occitana).
Verificar la solidesa i la força del discurs	<ul style="list-style-type: none"> • S'afirma que el sentiment occitanista ha crescut darrerament a l'Aran (i a tota Occitània), però no s'explica el perquè ni en què es fonamenta aquesta afirmació. • Imatges: com a complement a l'afirmació anterior, es mostra una matrícula d'un cotxe amb un adhesiu d'Aran al costat.
Analitzar la jerarquia informativa	<ul style="list-style-type: none"> • Dades destacades, centrals, rellevants: Relacions Catalunya-Aran, opinions del Síndic i relació UA/PSC, Occitània i sentiment occitanista, ... • Imatges destacades: moltes banderes, sobretot la d'Aran, que està present en totes les intervencions de polítics, però també la imatge de la bandera aranesa davant de l'espanyola i la catalana, muntanyes i paisatges nevats, esglésies (?). • Dades marginals, matisades, amb poca rellevància: el Projecte de Llei de Vegueries, que és l'excusa per parlar de la singularitat aranesa; els nouvinguts i el paper del turisme; la possibilitat que Aran tingui una vegueria pròpia, ...

CARLOS BARRERA	
INTERVENCIONS	5-7-13-21-23-30
IMATGE	
EL MÓN DE L'AUTOR	
Identificar el propòsit	Argumentar i convèncer als receptors que Aran no pot estar dins de la vegueria de l'Alt Pirineu
Estrènyer les connexions	<ul style="list-style-type: none"> • Els punts bàsics dels seus discursos són: la cobertura legal que justifica la singularitat del territori aranès, la incongruència de tenir una llengua pròpia i un govern propi, però no poder decidir a nivell territorial, la responsabilitat pel fet de ser el cap visible d'Occitània i el poc reconeixement per part de Catalunya (i Espanya) de la singularitat d'Aran. • Referències a l'espai: Aran territori singular dins de Catalunya. • Referències al temps: "En aquests moments" (en aquests moments), ara, ha estat, auem estat (hem estat), jamès (mai)

	<p>versus tostemps (sempre). Es pot veure una contraposició entre ara i abans, mai i sempre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Referències als interlocutors: Discursos en primer persona del plural (nosaltres), se sent legitimat a parlar en nom dels aranesos. Els catalans i espanyols són es altres (tercera persona).
Retratar l'autor	<ul style="list-style-type: none"> • Viquipèdia: Carlos Barrera Sánchez (Viella, Vall d'Aran, desembre de 1950) fou Síndic d'Aran del 7 de juny de 1995 al 18 de juny del 2007. Cap als anys seixanta va marxar amb la seva família a Barcelona, on va estudiar mestria industrial. Treballà a FECSA i el 1972 va tornar a la Vall d'Aran. Durant la transició formà part de l'associació veïnal Es Tersús i d'Unitat d'Aran, amb la qual es presentà a les eleccions municipals del 1979 i ocupà una regidoria a l'ajuntament de Vielha. Però quan aquesta va a passar a formar part del Partit dels Socialistes de Catalunya va abandonar la política fins el 1995. Aleshores es presentà al càrrec de Síndic d'Aran per Convergència Democràtica Aranesa i fou escollit. • Actualment és el president de Convergència Democràtica Aranesa – Partit Nacionaliste Aranés, cap de l'oposició al Conselh Generau d'Aran.
Idiolecte	Aranès amb bastants catalanismes
Rastrear la subjectivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Modalitat enunciativa: afirmacions força contundents. • Adjectius subjectius: “i a un ens diferenciau clar e absolut”, “eth reconeishment clar e nítid”, gran, legitima, singular, • Adverbis de manera: dirèctaments, evidentaments, absolutament, força més (molt més), se d'un viatge (si d'una vegada), per dessús de tot (per sobre de tot), ara defensiva (a la defensiva), arren més (res més), sonque açò (només això). • Verbs <i>dicendi</i>: incorporar, liderar, exigim, immersi, se mos està agredint, ... • Substantius valoratius: incongruència, defensa, ens diferenciau, responsabilitat, cap der iceberg, luita de supervivència, consciència, estima, estratègia, aniquilacion, ... • Usos metafòrics: “se mos està aguardant damb ungles” (se'ns està esperant amb ungles)” • Un xic d'ironia: Què demanaria als catalans?: “Eth reconeishment clar e nítid dera realitat d'ua identitat territorial singular laguens de Catalonha qu'ei Aran, arren més. Sonque açò”. (El reconeixement clar i nítid de la realitat d'una identitat territorial singular dins de Catalunya que és Aran, res més. Només això (quan ell sap que això no és pas poca cosa...). • Imatge: Presència de la bandera aranesa en un lloc preeminent. També porta una insígnia aranesa a la solapa de l'americana.
Detectar posicionaments	Posicionament contundent enfront “els altres”. Crítica a catalans, espanyols i francesos. Busca la legitimació legal del seu posicionament. Els mots que utilitza denoten enfrontament i una certa imposició (autoritarisme) de la seva visió dels fets. A nivell discursiu, deixa poc marge per a una possible negociació o diàleg. Defensa clara del territori, per sobre de la cultura o la llengua.
Descobrir el que està ocult	<ul style="list-style-type: none"> • Forta oposició a la inclusió de la Val d'Aran dins una vegueria però ni s'esmenta que Aran, en aquests moments, està dins

<p>i "Mapa sociocultural"</p>	<p>d'una província, juntament amb altres comarques catalanes, i que aquest fet no impedeix desenvolupar les competències que té assignades el govern aranès.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pressuposa que els catalans no entenen ni coneixen particularitats de la Val d'Aran, com si els polítics no en fossin conscients. • Caldria comprovar si aquesta responsabilitat que s'autoadjudica com a cap d'iceberg d'Occitània és real. Com veurem en l'apartat 4.3., no és pas aquesta la visió que se'n té des de l'alteritat. És una responsabilitat més simbòlica que no pas real? El discurs intenta generar un sentiment de culpabilitat a l'"altre". • Llengua i cultura com a "excuses" per defensar el territori. • Exageració en alguns mots i expressions: "Jamès una marca (...) a de comportar l'aniquilacion d'una identitat", com si el sol fet de pertànyer a una vegueria signifiqués la desaparició de la cultura aranesa, de la seva llengua, de la seva història. No s'esmenta que hi ha altres motius que podrien comportar l'afebliment d'aquesta identitat aranesa. • Inconsistència del discurs: per una banda diu que els polítics catalans no entenen que dins de Catalunya hi ha un ens diferencial, Aran. Per altra banda, comenta que si s'hagués debatut la Llei de Règim Especial de la Val d'Aran, ara no hi hauria polèmica, ja que hauria quedat clar que Aran és un territori singular dins de Catalunya. Quan diu això, pressuposa que aquesta llei, en cas de debate's, s'aprovaria en aquests termes. Per tant, això deu voler dir que els polítics no ignoren les demandes araneses... • En cap moment es fa referència al principal adversari polític: Unitat d'Aran. Això pot voler dir que s'està d'acord amb els plantejaments d'aquesta formació en aquesta polèmica o que es vol donar una imatge d'unitat de tots els aranesos? També hi ha la possibilitat que els realitzadors del reportatge no hagin incorporat fragments de les entrevistes on tinguessin lloc crítiques d'aquest tipus. • Imatges: Vesteix americana i corbata: distinció, poder, classe,... Està assegut darrera una taula, segur de si mateix, de la posició que ocupa.
<p>EL GÈNERE DISCURSIU</p>	
<p>Gènere</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reportatge de televisió online. Fragments d'entrevista en la qual no consten les preguntes concretes que se l'hi feien (certa descontextualització). • Els discursos semblen més adreçats als aranesos (nosaltres) que no pas als catalans (ells), sobretot per la seva contundència i per les crítiques.
<p>Contrincants</p>	<p>Els discursos són contra els catalans en general i els seus polítics, contra el nacionalisme espanyol, contra els socialistes i, en menor mesura, contra l'Estat Francès. A nivell simbòlic, contra un projecte de llei que, a l'integrar Aran dins una vegueria, retalla les seves aspiracions de més autogovern i autonomia.</p>
<p>Llegir els noms propis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Catalunya / Aran/ Val d'Aran / Occitània / França / Estat Espanyol / Euskadi / Lei de Regim Especial / Lei der Aranés / Parlament de Catalunya / Ibarretxe / Montilla / Zapatero • Com ja s'ha esmentat, busca legitimar el seu posicionament;

	referències als contraris (tant persones, com institucions).
Buscar els mots disfressats	<ul style="list-style-type: none"> • Comparacions i metàfores: “cap der iceberg”, “ gran territori de cultura occitana qu’en França practicaments non queden ne es brases”, “er Estat Espanhòu està aguardant damb ungles” • Exageracions: “luita de supervivència”, “jamès una marca (...) a de comportar l’aniquilacion d’ua identitat”
Analitzar la jerarquia informativa	<ul style="list-style-type: none"> • Dades destacades, centrals, rellevants: Defensa del territori, “agressió” i incomprensió per part de Catalunya i els catalans, legitimació legal de les demandes territorials, ... • Dades marginals, matisades, amb poca rellevància: el paper de la cultura en la polèmica, vinculació amb Occitània (emprada com a argument per justificar una suposada responsabilitat envers aquest territori o entitat)

FREDERIC VERGÈS	
INTERVENCIIONS	9-12-26-31
IMATGE	
EL MÓN DE L'AUTOR	
Identificar el propòsit	Fer entendre què significa sentir-se i ser aranès i denúncia del desconeixement de la situació aranesa per part dels catalans.
Estrènyer les connexions	<ul style="list-style-type: none"> • Els punts bàsics dels seus discursos són: el sentir-se aranès, Aran com a part d'Occitània on la llengua és més viva, el desconeixement que gran part de la població catalana té de la “realitat” aranesa. • Referències a l'espai: “Que sigue er unenc lòc, parçan, laguens d'Occitània...” (que sigui l'únic lloc, regió, dins d'Occitània...), “Se auéssem estat laguens der Estat Francés... (si haguéssim estat dins de l'Estat Francés...)”. • Referències al temps: Algunes referències al passat (“Se auéssem estat laguens der Estat Francés...”) per relacionar-ho amb el present (“que sigue er unenc lòc (...) en qu'era lengua ei més viva...); “s'a vist e se ve”. • Referències als interlocutors: Discursos en primera persona del singular per expressar sentiments personals, en primera persona del plural (nosaltres). Els altres (ells) son els catalans (tercera persona del plural).
Retratar l'autor	Frederic Vergès Bartau és una persona molt coneguda a la Val d'Aran, sobretot per les seves aportacions a la cultura aranesa. Va ser molts anys al capdavant del Centre de Normalitzacion Lingüística. Abans de jubilar-se era mestre i, juntament amb altres educadors, va iniciar la normalització de l'aranès als anys 80, introduint-lo a l'escola, i bastint allò que no existia: la

	codificació de l'aranès. Ha escrit diversos llibres i ha fet traduccions a l'aranès de diverses obres. També ha rebut nombrosos reconeixements per la seva tasca educativa i la seva dedicació a la difusió i el coneixement de l'aranès. Alguns aranesos el consideren el Pompeu Fabra de la llengua aranesa.
Idiolecte	Aranès formal i correcte, amb algun occitanisme.
Rastrear la subjectivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Adjectius subjectius: unenc lòc (únic lloc), causa trista (cosa trista), més viua (més viva), mutuau... • Adverbis de manera: personauments, tristament, a viatges (de vegades), plan naut (tant alt), simplaments, tot, ... • Verbs <i>dicendi</i>: demanar • Substantius valoratius: acornerament, desconeixement, respecte.
Detectar posicionaments	Considera Aran com a part d'Occitània. Sentiment de germanor amb Catalunya. Equiparació relació Catalunya-Espanya amb Aran-Catalunya. Reconeixement de que la cultura aranesa, occitana, ha perviscut gràcies a pertànyer a l'Estat Espanyol i Catalunya. Nacionalisme aranès i occità.
Descobrir el que està ocult i "Mapa sociocultural"	<ul style="list-style-type: none"> • Aranès = occità, com si no es poguessin separar aquests dos conceptes. • Considera que els catalans no respecten als aranesos. • Diu que els aranesos demanen el mateix que els catalans a nivell de l'estat espanyol, donant per sobreentès quines són aquestes demandes. • La imatge dona una sensació de seriositat, però també de senzillesa i modèstia per la manera de vestir de l'entrevistat, com si no l'hi calgués demostrar els seus arguments per la simplicitat i sentit comú dels mateixos.
EL GÈNERE DISCURSIU	
Gènere	<ul style="list-style-type: none"> • Reportatge de televisió online. Fragments d'entrevista en la qual no consten les preguntes concretes que se l'hi feien (certa descontextualització). • Els discursos semblen adreçats, sobretot, a receptors catalans i occitans o persones interessades en la cultura occitana.
Contrincants	Catalans, espanyols, francesos (Estat Francès) i tots aquells que no consideren que ser aranès és igual a ser occità.
Anàlisi veus incorporades	Barreja estil directe i indirecte a l'hora de citar una situació personal succeïda durant una entrevista per una televisió (se cita ell mateix).
Llegir els noms propis	Occitània / Catalunya / Estat francès / Aran / Estat Espanyol
Buscar els mots disfressats	<i>Substància</i> : Allò que hi ha de permanent en un ésser, a què són inherents les qualitats, els estats i les activitats perceptibles. Part essencial d'una cosa (Diccionari Manual de la Llengua Catalana – IEC).
Analitzar la jerarquia informativa	<ul style="list-style-type: none"> • Dades destacades, centrals, rellevants: identitat aranesa = occitana; necessitat de respecte mutu amb Catalunya. • Dades marginals, matisades, amb poca rellevància: situació d'Occitània.

Fins aquí l'anàlisi correspondria als dos primer grups plantejats per Cassany, el món de l'autor i el gènere discursiu. Manca la tercera part, les interpretacions, que Cassany planteja com una reflexió personal. Aquests grup de tècniques potser són les menys

interessants per encarar l'anàlisi de les dades, però poden ser molt útils per adonar-se fins a quin punt la història personal o els coneixements del receptor o lector dels discursos pot influir en la seva interpretació personal. Un exercici molt recomanable.

INTERPRETACIONS (PERSONALS)	
Definir els propòsits	El propòsit és indagar com es construeixen i quins són els elements i temes principals dels discursos identitaris aranesos, prenent com a punt de partida la polèmica provocada per l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries.
Analitzar l'ombra del receptor	M'ha estranyat que el reportatge fos en aranès, sense subtítols. Es pressuposa que els receptors comprenen aquesta llengua, o que català i aranès són llengües molt properes. Els autors del reportatge volen que els receptors entenguin les raons de les reivindicacions araneses. La sensació és que el reportatge va dirigit a persones ja coneixedores de la singularitat aranesa, almenys mínimament, i fins i tot, en alguns casos, als mateixos aranesos (autocomplaença?)
Acords i desacords	<ul style="list-style-type: none"> • Punts d'acord: Aran es diferencia de Catalunya per la llengua i per tenir una cultura diferent en alguns aspectes; Segons les lleis vigents, Aran no pot ser inclosa dins de cap divisió administrativa ni territorial sense l'aprovació de les institucions araneses; Aran no és com la resta de comarques; D'acord amb les argumentacions de Jèp Montoya (11-25-29); França no ha respectat la llengua occitana; Catalunya ha d'interpretar el territori amb tots els matisos i diferències que acull; el coneixement directe de la "realitat" aranesa pot fer millorar la comprensió de les demandes dels aranesos i de les seves particularitats culturals. • Punts de desacord: Per reconèixer la realitat de la Val d'Aran el primer que cal fer és no incloure-la en cap divisió administrativa de Catalunya; Catalunya=Espanya; Una frontera, un límit territorial, per si sol, no aniquila una identitat. • Punts dubtosos: Vall històricament molt aïllada; Aran= Occitània; Ha crescut el sentiment occitanista; responsabilitat enfront Occitània; Catalunya vol quadricular el país amb una visió estrictament metropolitana.
Imagina que ets...	... una persona que gairebé no coneix la "singularitat" aranesa. En primer lloc, tindria problemes per seguir el reportatge, on les entrevistes són en aranès. No m'hauria quedat clar quines són aquestes diferències culturals que s'esmenten (potser abans no m'hauria plantejat mai que els aranesos no se sentissin còmodes a dins de Catalunya). Em sentiria ofesa amb el to o la ironia d'algunes intervencions. Comprendria la voluntat dels aranesos per defensar els seus drets, però m'entristiria comprovar que els aranesos no estimen Catalunya i la comparen i l'equiparen amb Espanya... En definitiva, em crearia un sentiment agredolç i de dubte. Em sentiria incòmoda?
En resum	Es dóna molta importància a la sobirania territorial. La majoria d'intervencions són argumentacions que intenten justificar aquesta sobirania, a través d'arguments com la llengua i la cultura pròpies o la comparació amb les relacions Catalunya-Espanya. Les intervencions de les persones pertanyents al món cultural són menys conflictives, més reflexives, amb arguments

	més ben “trenats”. Els discursos dels polítics són més visceral, més punyents, “ataquen” més a Catalunya i als catalans.
Meditar les reaccions	Al tractar-se d’una anàlisi del discurs, les reaccions s’encaminaran a configurar, juntament amb tota la resta de material analitzat, unes conclusions sobre els discursos identitaris dels aranesos. Cal dir que algunes de les intervencions d’aquests reportatge les retrobarem més endavant, per tal de justificar aquestes conclusions.

4. PRESENTACIÓ DELS RESULTATS

4.1. Discursos sobre la identitat aranesa

En aquest apartat veurem els diferents discursos sobre la identitat aranesa, des de l'òptica dels mateixos aranesos. És a dir, a través de les seves reaccions davant l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries, expressades a la Xarxa, es vol extreure quins són els trets identitaris amb els quals es defineixen i quines són les raons que els porten a demanar que Aran no s'inclogui dins la vegueria de l'Alt Pirineu.

Per dur a terme aquesta tasca, s'han escollit aportacions de diferents gèneres i registres. Per exemple, a nivell institucional, s'han analitzat les intervencions del Síndic d'Aran, màxim representant polític de la societat aranesa, en diferents àmbits: ràdio, televisió, escrits periodístics, intervencions al seu bloc personal, etc. També s'han tingut en compte les opinions i plantejaments de l'oposició. Dins el gènere periodístic, s'han analitzat algunes notícies de la premsa escrita, així com un parell de reportatges emesos en televisions locals, en els quals s'intenta explicar l'especificitat de la Val d'Aran. Les opinions de caire més personal i, en alguns casos, també més visceral, es poden trobar en les aportacions als blocs, en els comentaris sobre notícies aparegudes en la premsa digital i en les intervencions en els grups de Facebook analitzats.

Cal remarcar que tots aquests discursos analitzats són expressats mitjançant 3 llengües diferents: aranès, català i castellà, les 3 llengües oficials a la Val d'Aran. Els missatges s'han deixat tal com es van trobar en el mitjà original, sense corregir les faltes, respectant les cometes o l'ús de les majúscules. En el cas de les transcripcions d'entrevistes de ràdio o de reportatges de TV, s'han mantingut, de la manera més fidel possible, les incorreccions del directe o les construccions sintàctiques incorrectes o les frases inacabades.

L'argument que més utilitzen els aranesos per justificar que no han de ser inclosos en cap vegueria és que tenen unes institucions, una llengua i una cultura pròpies. Ho hem vist en la intervenció núm. 2 (Francès Boya, Síndic d'Aran) del reportatge de Vilaweb analitzat: "Aran ei un pòble, a ues institucions, a ua lengua, ua cultura e a ua voluntat de éster"¹.

A primer cop d'ull, la majoria de textos de l'àmbit territorial aranès analitzats es mostren d'acord amb aquest argument i, segons Lapresta (2004), aquest discurs també és el que majoritàriament donen els aranesos quan se'ls pregunta sobre la seva identitat. Però cal aprofundir més en l'anàlisi d'aquests discursos, per trobar altres elements que no s'esmenten com a prioritaris però que, com veurem, són importants a l'hora de definir la identitat aranesa. També és important analitzar les inferències, és a dir, tot allò que no s'esmenta perquè ja es dona per suposat, o les omissions, és a dir, tot allò que, conscient o inconscientment no és diu.

4.1.1. La cultura

La identitat cultural d'un grup social és el conjunt de valors, creences, tradicions, símbols i maneres de comportament que funcionen com a elements cohesionadors, creadors d'un sentiment de pertinença al grup i que proporcionen un model per interpretar la realitat i per entendre el món (Aguirre, A., 1997).

¹ Trad.: Aran és un poble, té unes institucions, té una llengua, una cultura i té una voluntat de ser.

Com ja s'ha dit, els aranesos esmenten la cultura com un dels seus fets diferencials. Però, quins són els trets culturals que els aranesos consideren com a significatius?

La resposta, en el material analitzat, és ben minsa. En l'anàlisi dels discursos dels grups de Facebook, només s'ha trobat una referència:

“Gràcies senhor Flavià per aue-mos dat mèis fòrces e motius entà cridar encara més naut que non dansam sardanes, que dansam eth tricoté; que non minjam escudella, que minjam òlha aranesa; que non parlam català, parlam aranès”². (Reacció al monòleg de Carles Flavià a BTV. Grup de Facebook *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, febrer 2010)

Aquesta intervenció va tenir lloc després que l'humorista Carles Flavià fes un monòleg a BTV en el qual feia comentaris poc encertats sobre els aranesos, en to irònic. Intencionadament o no, Carles Flavià demostrava amb les seves paraules molt poc coneixement sobre la realitat aranesa (el contingut d'aquest monòleg s'analitzarà més endavant). Les reaccions no es van fer esperar i una d'elles fou la creació d'un grup a Facebook anomenat *Carles Flavià, persona non grata en Aran*. Aquest grup va rebre un gran nombre d'adhesions en poques hores i els comentaris, majoritàriament insults i retrets per la seva ignorància, es van multiplicar. Al sentir-se amenaçats per l'"altre", amb un discurs incisiu provinent de l'alteritat, es va crear un sentiment de pertinença de grup generat per l'oposició a allò que consideraven aliè, per la negació del discurs de l'"altre". De fet, és van adherir més persones a aquest grup que no pas al que es va crear en contra del Projecte de Llei de Vegueries (*10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*). Cal remarcar, però, que en aquest grup ningú va aportar una explicació de què vol dir ser aranès, en què consisteix aquesta cultura pròpia, aquesta singularitat, aquest sentiment d'aranèsitat. Els integrants del grup parlen de cultura aranesa sense explicar en què consisteix. Els elements que la conformen es donen per suposats, tot i que molts dels integrants del grup no són pas aranesos. Aquests membres del grup, no aranesos, tot i estar d'acord amb les seves opinions, entenen què significa pels aranesos, ser aranès?

Troblem algunes explicacions sobre la identitat cultural aranesa en reportatges de Vilaweb TV i Infòc de BTV (febrer 2010). Les més destacades serien les de Jèp Montoya (núm. 11, transcripció l'Aran exigeix respecte, pàg.18), la núm. 13 de Carlos Barrera del mateix reportatge de Vilaweb TV i la intervenció que es presenta a continuació de Miquèu Segalàs, membre de l'Institut d'Estudis Aranesi:

- “Era cultura aranesa, en generau, ei cultura occitana. L'aranès pertanh ath grop de dialectes der occitan e açò creigui qu'ei un tret distintiu fòrça, fòrça important”³.

Per tant, en un moment en què el fet diferencial aranès té un ressò força important a Catalunya, arran de la polèmica per la Llei de Vegueries, els aranesos no aprofiten l'ocasió per explicar en què consisteix aquesta singularitat cultural que defensen. I les úniques persones que intenten explicar aquesta identitat cultural són del món acadèmic o polític.

² Trad.: Gràcies senyor Flavià per haver-nos donat més forces i motius per cridar encara més fort que no ballem sardanes, que ballem el tricoté; que no mengem escudella, sinó que mengem olla aranesa, que no parlem català, que parlem aranès.

³ Trad.: La cultura aranesa, en general, és cultura occitana. L'aranès pertany al grup de dialectes de l'occità i això crec que és un tret distintiu molt, molt important.

4.1.2. El territori

Al contrari que en l'apartat anterior, la idea de territori és un dels conceptes que més esmenten els aranesos en els seus discursos. Els motius poden ser diversos. Per una banda, la Llei de Vegueries representa una nova ordenació territorial de Catalunya i, per tant, és evident que el territori és un tema clau en els textos analitzats. Per altra banda, des de la perspectiva del nacionalisme, el territori és quelcom més que una simple àrea geogràfica més o menys delimitada. Segons Joan Nogué (1993):

esdevé un territori “històric”, únic, distintiu, amb una identitat lligada a la memòria i una memòria lligada a la terra. La història nacionalitza un tros de terra i imbueix de contingut mític i de sentiments sagrats els seus elements geogràfics més característics. El territori esdevé així el receptacle d'una consciència col·lectiva compartida. És la **terra-mare**.

Per tant, el territori és un component fonamental en la ideologia nacionalista. La terra-mare és honorada i venerada per damunt de la resta de símbols de la jerarquia nacionalista. És el símbol per excel·lència de la identitat col·lectiva i de la identificació nacional.

Vegem alguns exemples de la importància del territori en els discursos analitzats:

- “Eth Conselh Generau demanarà empara ath Pròom dera Val d’Aran damb era finalitat de preservar es drets polítics d’Aran ena naua **organizacion territorial** de Catalonha, e reclamarà as grops politics deth Parlament que prenguen en consideracion era demana unanima deth Plen deth Conselh entà **qu’Aran demore ath marge de quinsevolh demarcacion territorial que non sigue eth madeish**”⁴. (Web del Conselh Generau d’Aran, 02/02/2010).
- “(...) el que no entenem encara és que en aquest moment se’ns apliqui el mateix criteri que es va aplicar l’any 1833, és a dir, senzillament **fer desaparèixer del mapa un territori que és un territori autònom, que té autonomia des de l’any 90 i que d’alguna manera en aquest moment, perd tot el sentit si queda diluït dintre un territori que, en definitiva, és una nova província**”. (Transcripció d’un fragment de l’entrevista al Síndic d’Aran. RAC1, 03/02/2010).
- “Aran és un **cos diferent, singular i infungible unit a Catalunya**, no pas com una part de la nació catalana, sinó com una part que conserva la seva identitat històrico-política, que pot aspirar a una **singularitat territorial ben clara i definida**”. (*Notes sobre l’Encaix territorial de la Vall d’Aran*. Web del Conselh Generau d’Aran, 05/02/2010).
- “Nuestra **singularidad como territorio** no puede estar a merced del egoísmo interesado de Cataluña”. (Comentari responent a unes reflexions fetes pel Síndic d’Aran en el seu bloc personal, 07/02/2010).
- “Eth debat sus er **encastre territorial d’Aran** en Catalonha/Espanha transcendís es **nòstes termières** (...). El sindic Francés Boya (...) non a dubtat en deféner damb tota contundència es drets polítics d’Aran ena naua **organizacion territorial. I a rasons de país, valors e principis irrenunciables**”⁵. (Bloc d’Amador Marqués, assessor del síndic d’Aran, 08/02/2010)
- “El Aran no quiere figurar en la (vegueria) del Alt Pirineu: “Para nosotros es una cuestión muy **sagrada**””. (Entrevista al Síndic d’Aran, Francés Boya. El Periódico, 10/02/2010).

⁴ Trad.: El Conselh Generau demanarà empara al Pròom (defensor del poble) de la Val d’Aran amb la finalitat de preservar els drets polítics d’Aran en la nova organització territorial de Catalunya, i reclamarà als grups polítics que prenguin en consideració la demanda unànime del Ple del Conselh perquè Aran resti al marge de qualsevol demarcació territorial que no sigui ell mateix.

⁵ Trad.: El debat sobre l’àmbit territorial d’Aran dins de Catalunya/Espanya, traspasa les nostres fronteres (...). El sindic Francés Boya (...) no ha dubtat a defensar amb tota contundència els drets polítics d’Aran en la nova organització territorial. Hi ha raons de país, valors i principis irrenunciables.

- “Ja hè més de 30 ans qu’era volentat des aranesi, expressada a trauèrs des sòns politics, se manifèste per **auer un estatus territoriala clarament diferenciat. Forme part des reivindicacions mèns profundes deth pòble aranès**”⁶. (Article: Aran e era vegueria, de Jusèp Loís Sans. Revista Viure al Pirineu, 17/02/2020).
- “Araneses: Habitantes en peligro de extinción por culpa de la pérdida de su **hábitat natural**”. “**Aran no puede corresponder a otra delimitación territorial que no sea ella misma**, llámese comarca, país o nación. Con las delimitaciones comarcales, **ARAN es ARAN**. Con las delimitaciones Vegueriales **ARAN DESAPARECE**”. (Fragments del bloc Es dera reserva, 12/03/2010).
- La imatge que encapçala el grup del Facebook *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!* mostra un mapa de Catalunya sense Aran.

Aquesta identificació amb el territori, que en aquest cas és prou petit com per no haver-lo d'imaginar (Anderson, B., 2005), no és pas casualitat. Quan es reclama una identitat nacional, es dona per descomptat la naturalitat del món de les nacions, dividides en pàtries independents. Hi ha implicada una manera de pensar el món, que ens sembla corrent i familiar. És un món format per estats-nació i, per tant, els ens o nacionalitats que no tenen aquesta categoria aspiren a assemblar-s'hi per poder ser tractades com a iguals. I els estats-nació tenen un territori limitat i sobirà.

4.1.3. La història i les institucions

Un altre concepte que apareix en la majoria de discursos és l'existència d'una història pròpia que condiona el present. La justificació històrica apareix en tots els registres analitzats, tant si són institucionals, com periodístics, com informals. Els discursos també traspuen una mena d'enyorança pels temps passats. Con exposa Joan Nogué (1996), “el sentiment nacionalista s'expressa molt sovint a través de la veneració envers el passat, un passat plasmat en el territori”.

En el document *Notes sobre l'encaix territorial de la Vall d'Aran*, penjat a la web del Conselh Generau d'Aran el 5 de febrer de 2010, llegim:

Breu història de la Vall d'Aran o Aran

Aran es constitueix com una comunitat política (1) el 1175 amb la signatura del tractat d'Emparança amb el rei Alfons I. El 1313 la signatura dels furs aranesos, anomenats “Era Querimònia”, amb Jaume II, emparen les institucions araneses al marge de cap senyor feudal i consolida el pacte (2) d'Aran amb la corona Catalana Aragonesa.

⁶ Trad.: Ja fa més de 30 anys que la voluntat dels aranesos, expressada a través dels seus polítics, es manifesta per tenir un estatus territorial clarament diferenciat. Forma part de les reivindicacions més profundes del poble aranès.

El 1411 es produeix la unió “lliure i pactada (2) amb Catalunya”. I, finalment, el decret de “Nova Planta” de 1716 no afecta Aran, i les seves institucions perduren fins al 1833.

El 1833, la divisió provincial inclou la Vall d'Aran i el 1834 es crea el “partit judicial de Vielha”. Fins aleshores, Aran mai no havia format part de cap divisió territorial catalana (3). El 1914, Catalunya va crear la Mancomunitat de Catalunya, Aran ho va fer el 1926.

Malgrat les reclamacions dels alcaldes aranesos de l'època, l'Estatut de Núria no reconeix la singularitat d'Aran. Tanmateix, sí ho fa l'Estatut de 1979 en l'addicional primera. El 2 de setembre de 1979 els ajuntaments aranesos constitueixen el Conselh Provisional d'Aran.

I no serà fins el 1990 en què s'aprova la Llei de règim especial, que va permetre reinstaurar el Conselh Generau d'Aran el 17 de juny de 1991.

Si analitzem aquesta versió “institucional” de la història, hi trobem, per una banda, un origen (1), necessari per marcar el moment en que els aranesos es comencen a percebre com a tals, un historial de pactes lliures (2), un ultratge, quan la Val d'Aran perd els seus privilegis, les seves institucions i queda inclosa dins la província de Lleida (3) i, finalment, una revifalla que té lloc amb la reinstauració del Conselh Generau d'Aran, viscuda com una oportunitat per recuperar els temps daurats del passat. Tots aquests elements formen part d'un relat arquetípic que la majoria de nacions utilitza per representar-se, per crear un sentiment de pertinença entre els seus habitants. Evidentment, aquest fragment només és una de les moltes versions possibles sobre la història d'Aran, però totes les que s'han trobat en els textos analitzats segueixen més o menys el mateix guió, amb algunes variacions depenent de quins aspectes es vulguin potenciar o amagar.

En aquest treball, per qüestió d'espai, no es realitzarà una anàlisi detallada de com la història s'escriu en clau de present, o quines coses es donen per suposades. Com senyala David Lowenthal (1998), “conèixer el futur del passat força a l'historiador a modelar la seva explicació perquè les coses resultin tal i com han sigut”.

Com a exemple que la història ha de ser interpretada en el seu context, s'esmenten a continuació algunes reflexions de Salvador Claramunt, catedràtic d'història medieval de la Universitat de Barcelona:

“El nacionalisme comença amb la Revolució Francesa, quan els que havien sigut Estats patrimonials (pertanyien a una família real) es converteixen en nacionals (pertanyen al poble, que és sobirà). Tothom, quan li interessa, busca les arrels medievals de les nacions, quan les arrels medievals sempre són Estats patrimonials. Pertanyen a una família: per conquesta, per matrimoni o per compra. (...) El concepte de nació com una llengua, un territori, un sobirà, és un producte de la Revolució Francesa. Abans no existia. Els Estats antics, patrimonials, sempre havien estat plurilingües i pluriculturals, agregats de poblacions i territoris diferents, i no hi havia cap problema”.

Amb això no es pretén pas deslegitimar aquest tipus de discurs, sinó que, davant la tendència a considerar que el discurs històric aporta coneixements incontrovertiblement certs, fer veure que les coses no sempre són com semblen. En aquest sentit, cal tenir en compte que la història és l'element que s'utilitza per legitimar les institucions araneses, confirmant la seva existència i funcionament en el passat, però no es pot perdre de vista que les possibles competències, com diríem ara, que tenien uns segles enrere, no tenen massa a veure amb les exigències polítiques del moment actual. Per altra part, el reconeixement que es fa a l'Estatut de 2006, articles 11 i 94.1, legítima, en clau actual, les institucions i l'especificitat araneses.

Un aspecte que va lligat amb la història, és la memòria i el record dels avantpassats.

- “Aran non pòt negar a Catalonha eth dret d’organitzar eth sòn territori, mès òc que exigís era preservacion deth sòn autogovern, defenut pes aranesi ath long des sègles”⁷. (Comunicat del Conselh Generau d’Aran, 02/02/2010).
- “Recuperemos el espíritu de 1313 o caigamos en el intento y tiremos por la borda siglos de esfuerzos de nuestros antepasados”. (Intervenció al grup *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, febrer 2010).

Tot i que aquest record dels esforços dels avantpassats és ben legítim, pot arribar a ser discriminatori, ja que si es considera la història nacional com a història dels avantpassats, moltes persones que viuen a Aran però no hi han nascut poden no sentir-se identificades amb aquests discursos. I els que emeten aquests discursos poden deixar entreveure que només consideren araneses aquelles persones que tenen avantpassats aranesos. És més convenient forjar un nacionalisme cultural, que defineix la nació en termes de cultura comú i l’objectiu del qual és la supervivència d’aquella cultura, que no pas un nacionalisme basat en l’ascendència ètnica (Kymlicka, 2003).

4.2. Conflictes sobre la concepció de la identitat aranesa

4.2.1. El paper de la llengua en el procés de construcció de la identitat aranesa

Dels discursos analitzats es pot extreure que l’aranès, el dialecte de l’occità que es parla a Aran, és un dels elements determinants de la identitat aranesa.

Molts estudiosos han afirmat que la llengua és un determinant fonamental de la identitat nacional: aquells que parlen la mateixa llengua són propensos a reivindicar un sentiment de vincle nacional. “El més important de la llengua és la seva capacitat de generar comunitats imaginades, forjant en efecte *solidaritats particulars*”. (Anderson, 2005). Aquest valor que es concedeix a la llengua és hereu de la tradició romàntica en la construcció de la identitat cultural. La llengua és el marcador més clar de l’etnicitat i arriba a convertir-se en l’essència cultural del col·lectiu, el distintiu d’autenticitat. Com a conjunt de l’experiència històrica compartida d’una comunitat, l’autenticitat reflecteix una línia percebuda des d’un passat culturalment idealitzat fins al present, les portadores de la qual són la llengua i les tradicions associades amb els orígens de la comunitat (Fishman, 2001).

En el cas de l’aranès, els habitants de la Val d’Aran perceben el risc real que la llengua pròpia desaparegui. Aran és l’únic territori que té reconeguda i regulada la llengua occitana, l’únic en el qual és llengua oficial i s’ensenya amb normalitat a l’escola. Això fa d’Aran un referent europeu per a la llengua occitana.

S’ha comentat anteriorment que els textos analitzats eren en les tres llengües oficials d’Aran. En aquest sentit, l’ús de cada una de les llengües és desigual. En els reportatges emesos per Vilaweb i BTV, les entrevistes i explicacions fetes per aranesos són en aranès. Els comunicats institucionals són en aranès o en català, en els blocs, s’usa ben poques vegades l’aranès, i en els grups de Facebook, el percentatge d’intervencions en aranès és baixíssima.

⁷ Trad.: Aran no pot negar a Catalunya el dret d’organitzar el seu territori, però si que exigeix la preservació del seu autogovern, defensat pels aranesos al llarg dels segles.

Si aprofundim en l'anàlisi de l'ús de l'aranès en aquests grups, es constata que moltes vegades les persones que utilitzen l'aranès (o l'occità) no són nascudes a la Val d'Aran. Alguns són catalans que ara hi viuen, altres que han après l'occità tot i no viure a Aran, i també algunes persones que viuen a França però se senten occitanes.

Vegem a continuació un "diàleg" del grup *Carles Flavià, persona non grata en Aran*, que té lloc després de nombroses intervencions dels seus membres, la majoria d'elles en llengua castellana.

F.M. Era gent d'aquest grup, non sap aranés?

D.P. oc que en sabem mes que en Aran no nos baram sonque en eth aranes.⁸

I.P. òc que en sabem, mès molts mainatges de tant minjar pomes non escotàuen es leçons d'ortografia der aranés! aquerò òc, en quauquarren coincidim, toti estimam era nòsta lengua e era nòsta tèrra per dessús de tot, e un desgraciat com aquest non moç va a caushigar ne menspredar!! Nosati èm molt mès fòrti que es sòns praubi arguments!!!⁹

S.O. Non Farri, era gent non sap aranés.

F.M. i S.O. no son pas aranesos "de naixement". Són catalans que han après l'aranès i que l'utilitzen correctament i realitzen totes les seves intervencions en aquesta llengua. D.P. i I.P. són dues noies araneses. D.P. senyala que a Aran no s'utilitza només l'aranès. I per fer-ho, utilitza un aranès amb mancances importants a nivell ortogràfic. I.P. s'expressa en un aranès força correcte. La primera part del seu missatge traspua ironia i un cert menyspreu cap a l'ensenyament/aprenentatge de l'aranès. A la segona part, però, proclama que tots els aranesos estimen la seva llengua i la seva terra per sobre de tot.

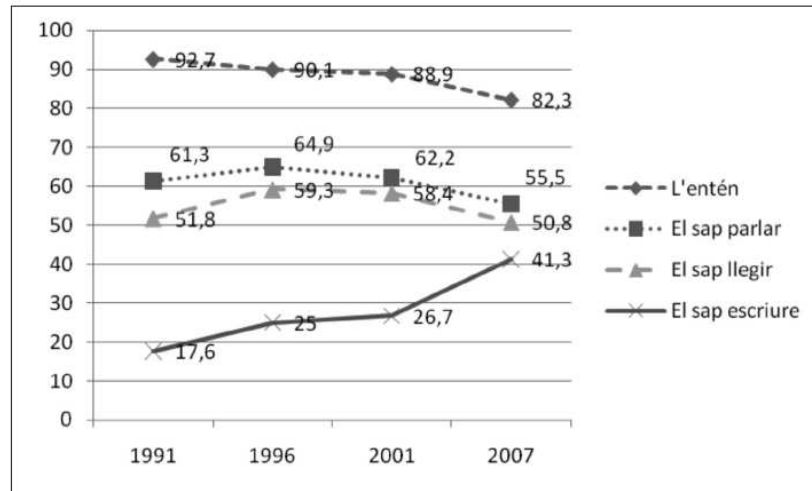
Aquest fragment només és un petit exemple del que trobem, sobretot en els grups de Facebook i en els blocs. La llengua castellana és la més utilitzada i l'ús d'aquesta llengua es viu i es veu com a normal entre els aranesos. Aquest fet ens porta a plantejar una pregunta: Per què els aranesos, conscients que la llengua és un element fonamental de la seva identitat i del seu perill de desaparició, s'expressen majoritàriament en castellà? No és pas aquest l'objectiu d'aquest treball, però aquesta contradicció pot fer perdre credibilitat als discursos identitaris aranesos i cal tenir-ho en compte.

Com a complement al que s'ha exposat en aquest apartat, s'adjunten algunes estadístiques sobre l'ús i el coneixement de l'aranès.

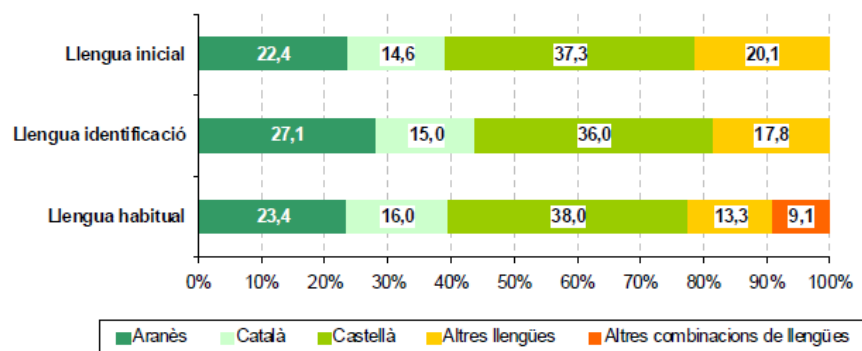
⁸ Trad.: D.P. Si que en sabem, però a Aran no ens movem només en aranès.

⁹ Trad.: I.P. Si que en sabem. Però moltes criatures de tant menjar pomes no escoltaven les lliçons d'ortografia de l'aranès. Això sí, en alguna cosa coincidim, tots estimem la nostra llengua i la nostra terra per sobre de tot, i un desgraciat com aquest no ens aixafarà ni menysprear! Nosaltres som molt més forts que els seus pobres arguments.

Gràfic 1. Evolució del coneixement de l'occità de la població de la Val d'Aran de 2 i més anys (1991-2007). Percentatges

Llengua inicial, d'identificació i habitual. Vall d'Aran. 2008 (%)

Font: Secretaria de Política lingüística i Idescat. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2008. Població de 15 i més anys.

Aquestes estadístiques mostren que el castellà és la llengua més parlada. També és significatiu que el castellà té el percentatge més gran com a llengua inicial i d'identificació. Altres dades rellevants són que, mentre augmenta el nombre d'habitants capaços d'escriure en aranès, disminueixen les xifres d'aquells que el poden entendre, parlar o llegir.

Els motius d'aquest increment en l'ús del castellà poden ser diversos. Per una banda, el percentatge de població no nascuda a Aran és molt alt. També cal tenir en compte que és una zona en la qual la principal activitat econòmica és el turisme. Això comporta un nombre elevat de població no estable i la necessitat de comunicar-se habitualment en altres llengües que no són l'aranès. Segons Kymlicka (2003), existeixen evidències de que les comunitats lingüístiques només poden sobreviure de manera intergeneracional si són numèricament dominants a l'interior d'un determinat territori i si la seva llengua és la llengua de les oportunitats en aquell territori. A la Val d'Aran, no es complirien aquestes condicions.

Una altra possible interpretació la podem cercar en clau de reacció davant la globalització. Les comunitats lingüístiques grans han optat per mantenir les seves

pròpies llengües, davant la globalització. Per tant, no ens ha de sorprendre que les comunitats petites també persegueixin el mateix objectiu. Però aquestes comunitats petites han d'adoptar el multilingüisme si no volen veure's arraconades. (Fishman, 2001). La societat aranesa és plurilingüe i aquest fet no és pas nou. Al ser una zona fronterera, els seus habitants s'han acostumat a utilitzar diversos idiomes. Però mai com ara l'aranès havia reculat tant en el seu ús social.

4.2.2. Conflictes a nivell institucional i polític

Els discursos analitzats mostren que els aranesos no es troben còmodes dins de Catalunya. La legislació catalana ha dotat a Aran d'unes institucions pròpies i ha reconegut la seva llengua, l'aranès, però l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries ha fet visible que els aranesos se senten menystinguts i incompresos. Vegem una mostra d'alguns missatges deixats al grup de Facebook *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, febrer 2010):

- "Era Generalitat (...) s'ha comportat com es polítics espanyols, en tot mostrar ua falta total de respecte cap as sues pròpies minories"¹⁰.
- "En resum, a tots els partits polítics catalans els hi és indiferent la voluntat del poble aranès".
- "Se'n foten de çò que vòlen es aranesi. Les shaute fòrça hèr paternalisme damb er ahèr dera lengua, mès ara ora dera vertat, se'n foten d'Aran"¹¹.

Molts discursos mostren que no s'entén que aquesta incomprensió envers la seva singularitat vingui, precisament, d'una nació, Catalunya, que ha patit i pateix una situació semblant per part de l'Estat espanyol:

- "Eri son es que diden que Catalunya ei un nacion perque a lengua, istòria e cultura pròpia? Com a minim, estonant"¹². (Facebook, *10.000 aranesi...*, febrer, 2010).
- "Quan ens retalla els nostres drets l'Estat és dolorós, però quan ho fa Catalunya, encara més, perquè entenem que hem d'anar plegats" (Francés Boya, Síndic d'Aran. Diari Avui, 08/02/2010).

La paraula més usada pels mitjans de comunicació no aranesos durant la polèmica per la Llei de Vegueries ha estat **desafecció**. Per exemple, aquests 2 titulars del Periódico de Catalunya, escrits per Toni Sust:

- "El Vall d'Aran rechaza la nueva ley mientras crece la desafección". (03/02/2010).
- "El valle de la desafección". (07/02/2010)

Si bé en el punt àlgid de la polèmica analitzada, el Síndic d'Aran s'expressava en aquests termes: "si no se'ns escolta i no podem defensar els drets del nostre país, doncs potser sí que demanarem la **independència**" (Entrevista RAC1, 03/02/2010), més endavant feia declaracions com aquesta:

- "Aran a agut istoricaments un pacte damb Catalonha, aquest pacte ei eth que volem preservar... Nosati mos sentim tanben activistes dera causa catalana, ac auem votat en plen deth Conselh Generau d'Aran e, lo que volem, ei que Catalonha mos tracti reciprocament e, per tant, qu'amassa podéssem reclamar

¹⁰ Trad.: La Generalitat (...) s'ha comportat com els polítics espanyols, mostrant una falta total de respecte cap a les seves pròpies minories.

¹¹ Trad.: Se'n foten del que volen els aranesos. Els agrada molt fer paternalisme amb l'assumpte de la llengua, però a l'hora de la veritat, se'n foten d'Aran.

¹² Trad.: Ells són els que diuen que Catalunya és una nació perquè té llengua, història i cultura pròpia? Com a mínim sorprenent.

en Madrid, tant er estatus que mereish Catalonha respecte er estat, coma er estatus que mereish Aran **laguens** de Catalonha”¹³. (Reportatge Aran exigeix respecte, Vilaweb TV, 23/02/2010).

Si ens atenem als seus discursos, els polítics i els representats de les entitats culturals d’Aran són conscients que l’autogovern i el reconeixement que tenen no seria possible si la Val d’Aran estigués dins de territori francès o inclús dins l’Estat Espanyol però en una altra comunitat autònoma.

Segons Salvador Claramunt, catedràtic d’Història Medieval de la Universitat de Barcelona, “un estat plurinacional és possible; una nació amb altres nacions a dins, no ho és”.

Un altre discurs ens ajuda a entendre que, el que reclamen els aranesos, no és pas la independència, sinó un tracte de tu a tu, igualitari, com a dues nacions unides per les circumstàncies històriques i polítiques:

- “Jo siguí ena ponència de redaccion der Estatut pera part aranesa. Nosati partiem dera base qu’er Estatut de Catalonha s’auie de díder Estatut de Catalonha e d’Aran, perque a fin de compdes son dus paisi, dus pòbles, dues cultures, damb un destin comun, amassa, pero diferenti”¹⁴. (Jep Montoya, president de l’Institut d’Estudis Aranesi, Reportatge *Aran exigeix respecte*, Vilaweb TV, 23/02/2010).

Moltes veus veuen l’origen dels conflictes Aran-Catalunya en el desconeixement que hi ha de la realitat aranesa per part de la societat catalana i els seus polítics:

- Què demanaria als catalans? “Que venguessen tà coneisher era Val d’Aran e dempús, qualsevolh causa que les demanessem serie molt més fàcil d’artènher. Creigui que tot se basa ena coneishença”¹⁵. (Angelina Cases, presidenta de la Fundacion Museu Etnològic dera Val d’Aran. Reportatge *Aran exigeix respecte*. Vilaweb TV, 23/02/2010).
- “Creo que el Aran se conoce poco, a menudo se le interpreta mal y se le mira con recelo. Lo que a Catalunya le pasa con Madrid, al Aran le sucede con Catalunya” (Francés Boya, Síndic d’Aran. Entrevista a El Periódico de Catalunya, 10/02/2010).

Aquest desconeixement, com s’esmenta en alguns discursos, té dues vessants. Per una banda, que des d’Aran no s’ha sabut explicar bé quina és la realitat aranesa i, per l’altra, que des de Catalunya no s’ha sabut o volgut explicar el fet aranès.

Fins ara hem vist el que podríem anomenar conflictes entre Aran i Catalunya, amb alguna referència a l’Estat Espanyol. Però com es planteja la relació amb Occitània?

¹³ Trad.: Aran ha tingut històricament un pacte amb Catalunya, aquest pacte és el que volem preservar... Nosaltres ens sentim també activistes de la causa catalana, ho hem votat al ple del Conselh Generau d’Aran i, el que volem, és que Catalunya ens tracti recíprocament i, per tant, que junts poguéssim reclamar a Madrid, tant l’estatus que es mereix Catalunya respecte l’estat, com l’estatus que mereix Aran dins de Catalunya

¹⁴ Trad.: Jo vaig estar a la ponència de redacció de l’Estatut per la par aranesa. Nosaltres partíem de la base que l’Estatut de Catalunya s’havia de dir Estatut de Catalunya i d’Aran, perquè a fi de comptes son dos països, dos pobles, dues cultures, amb un destí comú, juntes, però diferents. Si els catalans son capaços de comprendre això, crec que som al cap del carrer i tot és d’una facilitat total.

¹⁵ Trad.: Que vinguessin a conèixer la Val d’Aran i després qualsevol cosa que els demanéssim seria molt més fàcil d’aconseguir. Penso que tot es basa en la coneixença. Quan tu coneixes alguna cosa, és molt més fàcil parlar, dialogar i comprendre, aconseguir o aportar o no aportar. Penso que tot es basa en el coneixement de les persones.

S'han trobat pocs discursos polítics o institucionals on s'esmenti la relació amb Occitània:

- “Èm eth pòble que renoncie a liderar er occitanisme e vò simplement èster aranesista. (...). Creigui qu'er argument basic ei qu'Aran ei ua “realitat nacional occitana”, aprovat peth Parlament en seteme de 2005. Non e vist qu'aguest argument s'empleguèsse, ne pes uns ne pes auti”¹⁶. (Jusèp Loís Sans, president d'Esquerra Republicana Occitana, *Aran e era vegueria*. Revista Viure al Pirineu, 17/02/2010).
- “Darrèr d'Aran i a 13 milions de persones, i a tota Occitania”¹⁷. (Francés Boya, Síndic d'Aran. Reportatge *Aran exigeix respecte*, Vilaweb TV, 23/02/2010).

En el punt 4.3. es plantejarà com es veu aquest fet, i les reivindicacions dels aranesos, des de l'alteritat.

4.2.3. El sentiment de pertinença

En la recerca dels discursos sobre la identitat aranesa hi ha una part, referent al sentiment de pertinença, que ofereix una àmplia varietat discursiva i que, per la seva amplitud, seria mereixedora d'un treball a part. Els discursos sobre aquest sentiment de pertinença són molt variats i també s'expressen de moltes maneres:

- “Poderie senter-me catalan, senter-me espanhòl, senter-me europèu e senter-me deth mon, mès era substància ei aranés occitan”¹⁸.
- “La Vall és la vall”.
- “Ser aranés no es mejor que ser catalán, español, francés,...”.
- “Visca era VAL D'ARAN! Antes español que catalan y antes aranés que todo lo demás.
- “Aran non ei Catalonha, catalans dehora”¹⁹.
- “Estoy orgullosa de ser catalana, española y por encima de todo ARANESA”.
- No decimos que no seamos catalanes, sino que nos sentimos más araneses, igual que ellos se sienten más catalanes que españoles”.
- “Los catalanes deben saber que nosotros no podemos sentir la catalanidad, puesto que nuestra historia no es la suya (...) Los araneses somos simplemente eso: araneses. Lo seríamos igual si perteneciéramos a Francia o a Aragón. Los catalanes deben saber que los araneses no somos “catalanes” de la misma forma que ellos, sólo lo somos por pura casualidad política, pero no nos sentimos catalanes. (Todavía no he visto ningún aranés hablar a sus hijos en catalán). Los catalanes deben saber que nuestra historia y nuestra lengua nos han hecho diferentes. Que nosotros no hemos sido siempre ellos. Y lo deben saber todos, absolutamente todos los catalanes, del mismo modo que toda España sabe qué quieren los catalanes, guste o no”.

Com es pot observar, aquest sentiment de pertinença pot adoptar matisos molt diferents. De fet, és molt difícil explicar una cosa abstracta com el sentiment. Amb el risc que comporta qualsevol generalització, i tenint en compte tots els discursos analitzats, podríem dir que hi ha aranesos que només se senten aranesos, altres que es poden sentir també catalans o, en més nombre, espanyols. I una minoria que es defineixen com a occitans.

¹⁶ Trad.: Som el poble que renuncia a liderar l'occitanisme i vol simplement ser aranesista (...). Crec que l'argument bàsic és que Aran és una “realitat nacional occitana”, aprovada pel Parlament el setembre de 2005. No he vist que aquest argument s'utilitzi, ni pels uns ni pels altres.

¹⁷ Trad.: Darrera d'Aran hi ha 13 milions de persones, hi ha tota Occitània.

¹⁸ Trad.: Podria sentir-me català, sentir-me espanyol, sentir-me europeu i sentir-me del món, però la substància és aranès occità.

¹⁹ Trad.: Aran no és Catalunya, catalans fora.

4.3. Visió del fet aranès des de l'alteritat

El concepte d'alteritat, encunyat per E. Lévinas, engloba les persones que són diferents a la pròpia identitat. L'alteritat reconeix que les persones tenen característiques diferents i se sol utilitzar per definir grups socials. Davant la diferència, les persones estableixen una imatge mental dels altres i interactuen amb aquesta imatge. Per això, quan es parla d'identitats, cal estudiar com es percep la identitat des de l'alteritat, des del punt de mira dels altres.

En el cas que ens ocupa, els discursos de l'alteritat repercuteixen en la percepció que tenen els aranesos de la seva pròpia identitat. Això fa que els seus discursos identitaris es modifiquin o recreïn, i aquests, a la vegada, tornaran a modificar la visió des de l'alteritat. És com un peix que es mossega la cua. La pròpia identitat es modula segons la percepció dels altres. No hi pot haver “nosaltres” sense “ells”.

En aquest estudi s'han analitzat discursos des de dues visions diferents. En primer lloc, discursos emesos per catalans i, en segon lloc, els que ens arriben des d'Occitània o de persones pròximes a la identitat occitana.

Vegem alguns discursos des de l'òrbita catalana:

- “Ningú no nomena Occitània (...). Potser ignorem o volem ignorar que els aranesos són occitans”.
- “Un problema de l'Aran és que té un fort component espanyolista interior”.
- “És evident que l'ús social de l'occità a la vall d'Aran està caient en detriment del castellà. Al Parlament de Catalunya es pot parlar en occità, al Congreso de los Diputados, ni en occità ni en català ni en res que no sigui espanyol. (...) És evident que l'anticatalanisme que es cou a l'Aran és pur oportunisme espanyolista. És Espanya qui està oprimint la vall d'Aran”.
- “Quan voltes per l'Aran, sovint escoltes molta de la gent que hi viu parlant en castellà i surt “el valle” a tort i a dret. I sempre em pregunto si aquesta gent que parla en castellà té el mateix sentiment de ser aranès... Fins i tot, penso que veuen els que parlem català com a estrangers i els que parlen castellà com a “paisanos” de tota la vida”.
- “La Vall d'Aran té molta sort d'estar dins de Catalunya. A França que serieu? Un departament marginat més. I a Espanya? Part de l'Aragó? Jaja quin panorama. Si no voleu ser catalans doncs adéu. No volem imposar res a ningú. I si tant reclameu l'aranès, com a mínim parleu-lo perquè allà dalt tothom parla en castellà”.
- “L'Aran té una mena de complex d'andorranitis fals, propiciat per certs habitants espanyols que no fan més que girar els aranesos en contra dels catalans. (...) Tot el que tenen és gràcies a què els catalans hem estat molt disciplinats amb la seva realitat (...). La quota d'administració que teniu els aranesos és gràcies als catalans, i no a les vostres minses reivindicacions. Se us ha donat més del que heu demanat”.
- “Voler convertir l'Aran en la Catalunya d'Espanya és, per a mi, un acte de mala voluntat i de mirada curta. (...) O és que sota el paraigües espanyol directe s'hauria aprovat una llei de l'aranès?”.
- “La Val d'Aran no quiere formar parte de ninguna veguería y sólo quiere formar parte de Cataluña para recibir transferencias presupuestarias; sobre todo lo demás, exige el pleno autogobierno”.
- “É tornat espaventat dera val d'Aran. Cada viatge còste més que t'atenguen e te compreguen se parles en aranès, er usatge sociau dera lengua ei en tot recular en favor deth castelhan de manera preocupanta. M'estonèc qu'enes restaurants i a ...vins catalans e espanhòus; e ben que n'auetz de boni vins en Occitània, sustot en Gasconha! Çò de peyor, ei que quitament es aranesi damb més consciència de país, càmbien de lengua tostemp, se someten ath dominant. Era

castelhanizació d'Aran sembla imparabl. Me desplaça força qu'en aquestes circumstàncies se hèsque anticatalanisme²⁰.

En tots aquests comentaris s'acusa als aranesos d'espanyolistes, d'anticatalans i de parlar més el castellà que l'aranès. Aquesta última afirmació ja hem vist que, almenys estadísticament, és certa. I ja hem avançat que els discursos identitaris dels aranesos, basats en gran manera en la importància de tenir una llengua pròpia, perden credibilitat per aquest fet. Per altra banda, la vinculació (o hauríem de dir, desvinculació) amb Occitània gairebé no s'esmenta.

Fent un paral·lelisme amb les valoracions que fa Kymlicka (2003) en referència al Quebec, segurament la majoria de catalans, a part d'uns quan intolerants, no volen sotmetre als aranesos. Simplement, no entenen perquè els aranesos se senten insultats per l'adopció d'una política nacional comú com és la divisió en vegueries. Al llarg dels anys, els catalans han desenvolupat, de manera conscient o inconscient (mitjançant els recordatoris banals del nacionalisme català (Billig, 2006)) el seu propi i sòlid sentiment de formar una comunitat política, sense parar atenció en que existeix una minoria cultural dins el seu territori. De fet, com diu un estudiant en el reportatge *Aproximacion ara realitat aranesa* (Infòc BTV), quan l'hi pregunten sobre què sap de la Val d'Aran i la seva identitat, contesta: "Això no ho sabem, no ens ho expliquen".

A continuació s'adjunten alguns paràgrafs d'un monòleg de Carles Flavià a BTV, on feia una crítica dels aranesos i les seves reivindicacions:

"Vostès estaran sensibilitzats amb la problemàtica que tenen els deu mil aranesos que estan explotats per Catalunya que això no es diu!! Catalunya és per ells el mateix que Madrid a Catalunya. Em vaig avergonyir de sentir-me català pensant-me que em podien comparar amb un madrileny. Doncs si, es veu que ells tenen uns drets que, encara que siguin deu mil persones... per què osti, deu mil tios i tots escampats per allà, molt antic i que parlen l'aranès,... escolti, masses prerrogatives que els hi hem de donar, per què al cap i a la fi, no és lo mateix la pressió que ens fot Madrid a Catalunya que Catalunya a la Vall d'Aran, per què el què no entenc és com els de la Vall d'Aran s'enfaden amb nosaltres per què ara en fan la divisió aquesta de les Vegueries i els hi fan la divisió mal feta. I ells volen apel·lar a Madrid, prefereixen que els mani Madrid que Catalunya. Però com es pot ser tant burro, però com poden ser aquesta gent si ser català és lo màxim en aquesta vida!! (...) Per tant, si vostès volen anar a esquiar, jo no els hi recomano, per què potser a la Vall d'Aran hi ha un grup terrorista. Per què també tenen dret amb deu mil tios que quan vegin a un català vagin a per ell (...) Si vostè no és de Múrcia o és d'una altra nacionalitat estranya, una Comunitat Autònoma; si és català o vol anar-hi per què és més baratet, pues dissimuli, no digui res, parli en castellà quan arribi allà, parlin d'una altra manera, però no parlin en català per què pot ser perillós. I a més, nosaltres com a defensors de la nostra... Pàtria, de la nostra... llengua, a gent desagraïda com aquests aranesos que no volen ser catalans, només podem que deixar d'anar i no donar-li els calers que a sobre els hi donem. Per tant, si vostè estima a Catalunya, vagi a esquiar, però no vagi a la Vall d'Aran, vagi a la Molina.

Com ja s'ha esmentat en l'apartat 4.1.1., aquestes paraules van causar un gran rebombori a l'Aran. Les paraules que va utilitzar Carles Flavià no van ser sentides pas com una ironia pels aranesos, ans al contrari, es van sentir amenaçats. El monòleg, ple de tòpics i estereotips, i el fet d'esmentar un possible terrorisme, va fer que els

²⁰ Trad.: He tornat espantat de la Vall d'Aran. Cada vegada costa més que t'atenguin i et comprenguin si parles en aranès, l'ús social de la llengua recula a favor del castellà de manera preocupant. Em va sorprendre que als restaurants hi ha... vins catalans i espanyols; i bé que teniu bons vins a Occitània, sobretot a Gascunya! El pitjor és que fins i tot els aranesos amb més consciència de país, canvien sempre de llengua, es sotmetent a la dominant. La castellanització d'Aran sembla imparabl. Em desplaça molt que en aquestes circumstàncies es faci anticatalanisme.

aranesos se sentissin insultats i van criticar el gran desconeixement de Carles Flavià sobre la realitat identitària aranesa. De manera contestatària, es va crear un grup a Facebook, *Carles Flavià, persona non grata a l'Aran*, que majoritàriament va servir per posar-se a l'alçada d'aquest senyor i insultar a tort i a dret, tant a l'emissor del discurs com, en alguns casos, als catalans en general. Però també cal dir que s'hi poden trobar algunes adhesions a la "causa" aranesa. O, si més no, alguns aclariments per deixar clar que no tots els catalans pensen així:

- "M'avergonyeixo de que un català pensi així".
- "Puedo garantizar que este tio se ha sacado de la manga y que no todos los catalanes de fuera de la Vall pensamos asi... Yo considero que a la Vall le pasa lo mismo que Catalunya con Madrid, unicamente hay que cambiar Madrid por Catalunya".
- "Aquest home és un provocador i ha dit això per provocar. Els catalans volem la llibertat de la nostra terra com també volem la llibertat de la terra occitana".
- "Lo que no se'n don conte aquest "TIO" es que esta fent el mateix que el govern central, criticar una independència d'un país".
- "Yo soy de barcelona,y he visto el discursito k se marca y siento asco hacia esa persona,cuando le tenia aprecio como personaje de la tele,ademas esa soberbia por ser catalan me recuerda a los periodicos de la capital cuando hablan del madrid,la verdad k yo como catalan y barcelones siento verguenza por esta persona,ya ...k no habla en el nombre de ningun barcelones".

Si deixem a part aquest polèmica, també s'han trobat altres discursos que defensen les reivindicacions araneses:

- "No sé si us toca una vegueria, la independència, café para todos o la 6/49; amb una història tan accidentada no m'atreviria a posicionar-me. Però està clar que sense un diàleg basat en el coneixement precis i els arguments raonats el joc polític és brut i injust. M'acabo d'adonar que cada vegada sóc més independentista catalana... i aranesa!
- "Que sò completament a favor, Aran ei un país occitan e cau respectar era volentat deth pòble aranès"²¹.
- "Quina leçon més dolenta dam es catalans, mos convertim en aquerò que tan criticam des espanhòus"²².
- "Jo no sò aranès, que sò catalan, mès vos volie dar eth mèn supòrt. Era Val d'Aran meriteu ua vegueria pròpia damb eth maximal d'autonomia"²³.
- "Era comunitat autònoma no se deurie de nomenar "Catalonha" senon "Catalonha e Aran"²⁴.
- "Ei de besonh ua naua division, mès que non íntegre era Val d'Aran laguens de cap auta division que non sigatz era madeisha"²⁵.

Moltes d'aquestes opinions estan escrites en aranès. Això demostra que la majoria de les persones que les escriuen, tot i no ser araneses, tenen alguna vinculació amb Aran o bé en coneixen la seva singularitat identitària i la valoren positivament, fins al punt d'expressar-se correctament en la llengua pròpia d'Aran.

Els discursos de l'òrbita occitana que s'han analitzat són molt menys nombrosos. Tots fan referència a un d'aquests dos fets: 1) que Aran és l'únic territori occità amb un reconeixement de la llengua i que ha d'actuar com a punta de llança del moviment

²¹ Trad.: Hi estic completament a favor, Aran és un país occità i cal respectat la voluntat del poble aranès.

²² Trad.: Quina lliçó més dolenta donem els catalans, ens convertim en allò que tant critiquem dels espanyols.

²³ Trad.: Jo no soc aranès, soc català, però us volia donar el meu suport. La Val d'Aran mereix una vegueria pròpia amb el màxim d'autonomia.

²⁴ Trad.: La comunitat autònoma no hauria de dir-se Catalunya, sinó Catalunya i Aran.

²⁵ Trad.: Fa falta una nova divisió, però que no integri la Val d'Aran dins de cap altra divisió que no sigui ella mateixa.

occitanista; 2) es retreu als aranesos que només pensen en els seus propis interessos i que donen l'esquena a Occitània:

- “Me demani cossí es possible qu’una aparenta “cronica excellenta” parle pas en cap moment d’Occitània...”²⁶.
- “Degun vira la testa vers lo Nòrd, vers lo demain d’Occitània (...). Emai en Occitània granda, dins lo quite mitan occitanista politic, degun se’n preocupa. (...) Ai pas la solucion mas me sembla plan important qu’Aran ne’n aprofieche per s’afirmar coma realitat politica occitana”²⁷.

Per acabar aquest apartat, s’adjunta un fragment de l’editorial del diari Segre del dia 05/02/2010, escrita pel seu director executiu, Juan Cal Sánchez. Cal recordar que tot discurs prova de persuadir d’alguna cosa, encara que es limiti a establir com són les coses. Tot emissor pretén alguna acció dels seus receptors quan es comunica, encara que sigui simplement captar-ne l’atenció. Cap receptor resta indiferent a la paraula que escolta o llegeix. (Sáez, 1999).

“En algunes qüestions, la Generalitat actua amb Aran com el Govern central actua amb Catalunya: oferint-li recursos pressupostaris i autonomia administrativa mentre es pregunta, amb un gest de malestar: Què més volen, els aranesos? Molt afecte, com els catalans”.

²⁶ Trad.: Em pregunto com és possible que una aparent “crònica excel·lent” no parli en cap moment d’Occitània...

²⁷ Trad.: Ningú gira el cap vers el Nord, vers el demà d’Occitània (...) Fins i tot a la gran Occitània, dins el mateix àmbit polític occitanista, ningú se’n preocupa (...) No tinc pas la solució, però em sembla molt important que Aran no desaprofiti (aquesta oportunitat) per afirmar-se com a realitat política occitana.

5. CONCLUSIONS

S'ha considerat que la manera més apropiada de presentar les conclusions és comprovar si s'han complert els objectius plantejats.

L'objectiu principal consistent en esbrinar quins són els elements que componen els discursos identitaris aranesos que es troben a la xarxa és el que ha guiat tota la recerca. Així, en l'apartat de presentació de resultats, s'han exposat, per temes, els elements més importants que caracteritzen els discursos identitaris aranesos trobats a Internet, sempre relacionats amb la polèmica de l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries.

Serán, però, els objectius secundaris, els que ens donaran la possibilitat d'exposar unes conclusions més detallades sobre els punts més importants de la recerca.

5.1. Importància de l'aranès en la definició i la construcció de la identitat aranesa

En alguns dels discursos analitzats s'esmenta que l'aranès, la variant lingüística de l'occità que es parla a la Val d'Aran, és un dels elements definitoris més importants de la identitat aranesa. En alguns casos, fins i tot s'afirma que és l'element principal que configura aquesta identitat. Però com s'ha vist en l'apartat 4.2.1. aquesta afirmació entra en contradicció amb el que es demostra a través de l'anàlisi dels discursos.

Els aranesos s'expressen ben poques vegades en llengua aranesa en els seus discursos a Internet, fins i tot quan van dirigits als propis habitants d'Aran. S'ha mostrat, mitjançant estadístiques, que aquest fet no és pas degut al desconeixement de la llengua.

El castellà és la llengua més utilitzada en els discursos analitzats. Els possibles motius de l'ús d'aquesta llengua són diversos. Per una banda, l'alt percentatge de població no nascuda a Aran i el fet que sigui una àrea molt turística, estableix la necessitat de comunicar-se habitualment en alguna llengua diferent a l'aranès, generalment el castellà.

La gent jove és qui utilitza més sovint el castellà en els seus discursos. Aquest fet es viu i es veu com a normal, i no es pressuposa que la persona que s'expressa en aquesta llengua sigui o se senti menys aranès que aquells que si que utilitzen l'aranès. Es podria establir un paral·lelisme amb l'estudi d'Emili Boix sobre llengua i identitat en els joves de Barcelona (1993), en el sentit que aquests joves no consideren que triar una llengua i no una altra signifiqui una traïció.

També és interessant comprovar qui utilitza l'aranès en els seus discursos. Per una banda, molts missatges institucionals són en aranès, tot i que també utilitzen amb freqüència el català, i la majoria de polítics i persones vinculades a les institucions culturals d'Aran també utilitzen l'aranès. També hi ha alguns joves aranesos que utilitzen aquesta llengua. Es constata que molts discursos dels "altres", de l'alteritat, estan expressats en aranès.

Mitjançant l'anàlisi del discurs detallat, sobretot tenint en compte el món de l'autor (Cassany, D., 2006), s'ha pogut constatar que la majoria de persones que utilitzen l'aranès en els seus discursos compleixen alguna d'aquestes condicions: formen part d'alguna institució política, social o cultural aranesa, o són persones que, políticament, són pròximes als partits aranesos considerats més nacionalistes (UA- Unitat d'Aran, ERO- Esquerra Republicana Occitana i, en menor grau, CDA- Convergència Democràtica Aranesa) i que en alguns moments han demostrat la seva implicació

política. Això ens porta a considerar la relació entre participació política i usos lingüístics que proposa Isaac González (2008), tot i tenint en compte que el seu estudi s'aplica a l'àmbit català. Segons aquest autor, els joves que més utilitzen el català són aquells més implicats políticament i més identificats amb les institucions catalanes. És molt probable que això mateix passi en el cas aranès.

Abans s'ha esmentat que alguns catalans utilitzen l'aranès per expressar els seus discursos referents a Aran. Una possible explicació va lligada al punt anterior, ja que la majoria estan implicats, d'una manera o altra, amb el món polític català. Per altra banda, tenint en compte que el nacionalisme català té la llengua catalana com a tret definitori principal, aquestes persones probablement interpreten que la millor manera d'integrar-se a la Val d'Aran, o de respectar la singularitat aranesa, és aprenent i utilitzant l'aranès. Aquesta visió de la importància de la llengua pròpia d'una cultura també és el motiu pel qual, com veurem en el següent punt, els catalans i occitans no entenen perquè els aranesos, conscients com són del risc de desaparèixer que corre l'aranès, no utilitzen la seva llengua.

5.2. La visió de la identitat aranesa des de l'alteritat

Quina percepció tenen "els altres" de la identitat aranesa? Com la defineixen?

En aquest cas, els discursos també varien segons la identitat dels emissors:

- Hi ha aquells que es mostren solidaris amb les reivindicacions dels aranesos. La majoria s'expressen en aranès i demostren conèixer de primera mà la Val d'Aran i la cultura aranesa/occitana.
- També trobem aquells catalans que acusen als aranesos d'espanyolistes i de "traïdors" cap a la seva pròpia cultura. L'acusació més freqüent és que no utilitzen l'aranès per comunicar-se habitualment i que prefereixen pertànyer a Espanya que no pas a Catalunya. No comprenen que els aranesos no vulguin estar units a Catalunya, i consideren que no valoren els reconeixements que s'han fet a la singularitat aranesa des de Catalunya, tant administrativament com culturalment.
- Hi ha un grup més minoritari que acusa als aranesos de donar l'esquena a Occitània i que proposa que Aran hauria de tenir un paper més actiu en el moviment occitanista.

Dues consideracions més a tenir en compte són, per una banda, que per la majoria "dels altres", els discursos identitaris aranesos perden credibilitat si no estan expressats en aranès i, per altra banda, que les persones, el "altres" que més coneixen la cultura i la societat aranesa són les que donen més suport a les seves reivindicacions.

5.3. El paper de les TIC en la representació de la identitat, en la creació dels discursos i en la difusió de les reivindicacions araneses

Tot el material que s'ha utilitzat per fer aquesta recerca s'ha extret de la Xarxa. La quantitat d'informació de tota mena (grups de Facebook, declaracions institucionals, reportatges, notícies de premsa, blocs, etc.) que s'ha trobat sobre el fet objecte d'estudi (l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries pel Parlament de Catalunya) durant els 3 mesos que va durar la polèmica, ha estat molt abundant.

Les TIC han permès, en el cas estudiat, que les persones i institucions socials i polítiques d'una cultura que té poc accés i representació en els mitjans de comunicació, en aquest cas catalans o espanyols, han pogut expressar les seves

opinions i posicionaments. Les TIC també han fet possible, almenys d'una manera força fluïda i immediata, que hi hagués un feedback des de l'alteritat, que també ha mostrat el seu acord o desacord a les propostes i reivindicacions araneses. Tot això en un medi, Internet, que és immediat però a la vegada revisitable i reinterpretable. Per exemple, en els grups de Facebook analitzats, on la gent s'expressa de manera força espontània, de manera una mica semblant a com seria una conversa real, però on les paraules, les imatges, els enllaços,... hi resten de manera força permanent i es poden visitar. A més, com que les intervencions són consultables per un nombre indeterminat de persones, tant conegudes com no, mai és pot estar segur de la repercussió que poden tenir els discursos expressats a través de la Xarxa.

L'anàlisi dels discursos vehiculats a través d'Internet també ha permès tenir una visió força global de quins són els elements que defineixen la identitat aranesa, ja que engloba opinions provinents de diferents segments de la societat aranesa i expressats en registres molt diversos. A més, el material no textual analitzat (fotos, vídeos, àudios, etc.) ha proporcionat dades complementàries molt importants per a l'anàlisi, sobretot en l'àmbit de les inferències i les omissions. De totes maneres, no cal oblidar que hi ha una part important de la població que no utilitza aquestes TIC i que per tant, els seus discursos no han estat tinguts en compte en aquest treball.

5.4. La construcció de la identitat aranesa a Internet i els elements que la defineixen.

L'anàlisi dels discursos ha mostrat quins són els elements definitoris de la identitat aranesa.

El territori és el concepte que apareix més sovint en els discursos. Per sobre la idea que Aran té una cultura pròpia, els aranesos defensen la sobirania del seu territori. Cal tenir en compte que, al tractar-se d'una extensió força petita (620 Km²), els aranesos no han d'imaginar-lo (Anderson, B., 2005). La gran majoria poden visualitzar el territori, les seves fronteres, els seus elements més característics, fins i tot els colors que adquireixen segons cada època de l'any. Potser és aquesta petitesa i la seva estructura geogràfica, composta d'una vall principal i unes valls secundàries que comuniquen amb la principal, el que provoca aquesta identificació tant gran i tant generalitzada dels aranesos amb el territori.

La cultura i la llengua també són elements importants en la configuració de la identitat aranesa. Però no s'han trobar gaires discursos en els quals s'expliqui en que consisteix aquesta cultura d'arrel occitana. Es dona per suposada o no se sap definir? Per altra banda, ja s'ha parlat en l'apartat 5.1.1. del paper de l'aranès en la definició i construcció de la identitat aranesa.

Aquesta dificultat per autodefinir-se, entre altres motius (demogràfics, polítics, sociolingüístics, multiculturals, i un llarg etcètera), també repercuteix en el sentiment de pertinença dels aranesos. Tot i que es tracta d'una generalització, es pot dir que alguns aranesos només se senten això, aranesos, altres també es poden sentir catalans o, en més nombre, espanyols, i una minoria es defineixen com a occitans.

Un altre argument que els aranesos esgrimeixen per justificar les seves reivindicacions són les raons històriques. La història serveix per justificar les institucions araneses, la lliure unió d'Aran a Catalunya, però, sobretot, la integritat i la sobirania territorial. Aquesta història està explicada en clau de present i no té en compte els diferents contextos històrics en que van tenir lloc els fets narrats.

Els discursos aranesos també mostren una dependència envers l'alteritat, envers "els altres", un fet que no ha de sorprendre ja que és inherent a la pròpia construcció de la identitat, però en alguns discursos aquesta dependència és molt alta. Molt sovint la identitat aranesa és defineix emmirallant-se en la catalana, mostrant l'altre com a una alteritat col·laboradora. Alguns aranesos pensen que Catalunya i Aran tenen uns mateixos objectius, una mateixa raó de ser. Però també existeix una visió de la identitat catalana com a alteritat opositora, com a adversària, com a un obstacle per la plena realització de la identitat aranesa.

Si com diu Lapresta (2004) la llengua és el tret essencial que defineix la identitat aranesa, aquesta tendència podria estar canviant. En els discursos analitzats, la implicació afectiva amb l'aranès no és pas majoritari. Es detecta una major identificació amb el territori i amb la història i els avantpassats, tot buscant la preservació de l'herència del passat, que no pas amb la cultura i la llengua. La identitat aranesa tendeix a definir-se més en conceptes basats en l'ascendència ètnica que en termes culturals.

Utilitzant la terminologia de Castells (1998), la identitat aranesa es construeix, sobretot, com a una identitat de resistència, ja que els aranesos se senten sotmesos i amenaçats. Però la polèmica suscitada arran de l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries mostra que també hi ha trets característics de les identitats legitimadores, ja que les institucions malden per tenir el reconeixement suficient per racionalitzar les fonts de dominació estructural.

EPÍLEG (o el perquè del títol del treball)

Identitat: Conjunt de característiques que fan que una persona o una comunitat sigui ella mateixa.

Entitat: Col·lectivitat considerada com una unitat.

Incòmoda: Que no és còmoda. Que incòmoda.

Diccionari Manual de la Llengua Catalana. Institut d'Estudis catalans.

Després de tots els discursos que s'han analitzat, no ha d'estranyar el títol que s'ha donat a aquest treball. Aran, considerada com a col·lectivitat unida o com a identitat, no se sent còmode en l'encaix actual amb Catalunya. Però des del costat català, també incòmoda que dins el territori hi hagi una zona on la gent es defineixi com a aranesa, com a diferent. Aquest treball només pretén ser una humil aportació perquè aquestes dues identitats, catalana i aranesa, puguin superar, o almenys reduir, aquesta incomoditat.

ANNEX

L'ARAN EXIGEIX RESPECTE - 23/02/2010 - VILAWEB TV – Traducció al català

1	VEU EN OFF
El projecte de llei de vegueries aprovat pel govern català ha tornat a fer aflorar la qüestió de les relacions entre Catalunya i l'Aran. En aquest vídeo en parlen les principals veus polítiques i socials de la Vall.	
2	FRANCESC XAVIER BOYA
Aran és un poble, té unes institucions, té una llengua, té una cultura i té una voluntat de ser. I això són els motius pels quals aquest territori és diferent i aquest territori a de ser respectat com un territori que no pot ser dins del sac de la resta de comarques catalanes.	
3	VEU EN OFF
Així de clar s'expressa el cap del govern de l'Aran, l'únic territori d'Occitània que administrativament pertany a Catalunya. L'Aran, una vall històricament molt aïllada, especialment pel sud a causa de l'orografia, veu en l'aprovació del Projecte de Llei de Vegueries, que inclou l'Aran a la vegueria de l'Alt Pirineu amb 5 comarques més, una amenaça per la seva singularitat i per la llei d'Aran del 1991. Una llei vigent que precisament ara és pendent de reformar-se al Parlament de Catalunya. Tot plegat a tornat a posar sobre la taula les relacions entre l'Aran i Catalunya.	
4	FRANCESC XAVIER BOYA
Catalunya no ha de ser un territori que copiï o que caigui en... diguem-ne tòpics que ha comès França o que ha comès Espanya a partir d'unes distribucions o organitzacions territorials que són totalment piramidals i a més a més, quadriculades, diguem-ne.	
5	CARLOS BARRERA
En aquests moments hi ha 3 lleis que afecten directament a la realitat d'Aran: una és la proposta del govern de la divisió territorial, i hi ha dos mandats estatutaris que són la Llei de l'Aranès i la Llei de Règim Especial de la Val d'Aran. Si ja s'hagués debatut la Llei de Règim Especial de la Val d'Aran, ja no tocaria parlar ara de vegueries perquè hauria quedat clar que Aran és un territori singular dins de Catalunya i que per tant no se'ns pot incorporar a cap ordenació territorial, encara que sigui administrativa pròpia de Catalunya, que no siguem nosaltres mateixos.	
6	PAU PERDICES
Nosaltres (?) del consell d'Aran, i jo com a representant també de Convergència Democràtica Aranesa, i defensem, hem defensat i defensarem que per reconèixer la realitat de la Val d'Aran el primer és que no s'ha d'incloure-la, tal com diu la Llei d'Aran, en cap divisió administrativa de la pròpia Catalunya.	
7	CARLOS BARRERA
La incongruència és total i absoluta i no hi ha res a fer. Vull dir... tenim llengua pròpia, tenim un govern propi, en canvi resulta que no se'ns vol dir a on ubiquem el territori d'aquesta existència de la llengua i del govern propi. Bé, doncs aquesta és la defensa que ens cal fer i això és el que cal explicar al Parlament de Catalunya, als seus polítics i als ciutadans de Catalunya per veure si d'una vegada entenen que dins de Catalunya hi ha un ens diferencial clar i absolut que és Aran.	
8	VEU EN OFF
El sentiment occitanista ha crescut aquests darrers anys a l'Aran, com en tota Occitània, però l'Aran, amb tant sols 10.000 habitants, molts dels quals són nous, i amb el turisme com a motor econòmic, és l'únic territori occità on la llengua és totalment oficial i s'ensenya amb normalitat a l'escola..	
9	FREDERIC VERGÉS
Jo, personalment, substància sóc aranès i, per tant, soc occità. Qualificatiu, que marca qualitat, a aquesta substància se li poden donar diferents qualitats... Així	

	doncs, podria ser sentir-me català, sentir-me espanyol, sentir-me europeu i sentir-me del món, però la substància és aranès occità.
10	FRANCESC XAVIER BOYA
	És molt important que Catalunya tracti a la Val d'Aran com vol que la tractin a ella la resta d'institucions, especialment l'Estat però també com vol ser tractada en context europeu. Darrera d'Aran hi ha 13 milions de persones, hi ha tota Occitània, i en aquest moment el debat ha traspassat les fronteres geogràfiques i polítiques i per tant crec que, de com Catalunya tracti Aran, guanyarà respecte i guanyarà reconeixement fora del que són, torno a dir, les fronteres administratives i polítiques.
11	JEP MONTOYA
	Els aranesos també tenim, com els catalans, una consciència de que nosaltres som això, som aranesos. Pertanyem a una cultura diferent, una cultura occitana i som dins aquell context, d'aquella llengua, d'aquella forma de comprendre la vida i d'interpretar-la, i volem pactar, i volem ser-hi amb Catalunya, de la mà.
12	FREDERIC VERGES
	Qui sigui l'únic lloc, regió, dins d'Occitània en que la llengua és més viva... Això ho vaig dir una vegada a una televisió francesa... em demanaren el per què... jo vaig contestar això: de no haver estat francesos. Llavors, això seria una causa. Si haguéssim estat dins l'Estat Francès seríem com tota la resta d'Occitània, tristament. I això és, per mi, una cosa trista que Catalunya, un poble que també s'ha vist i es veu en una situació d'arraconament i a vegades de desconeixement, que tingui un percentatge tant alt de la seva població que desconegui la realitat del nostre Aran.
13	CARLOS BARRERA
	Per tant, tot aquest esperit de liderar i de responsabilitat, ara, de ser la punta de l'iceberg del que ha estat tot un gran territori de cultura occitana que a França pràcticament no en queden ni les brases, també ens ha portat, en aquests moments, molta més responsabilitat, i aquesta responsabilitat també ens porta a que exigim major reconeixement per part de Catalunya de la nostra realitat. Per tant, hem estat sempre immersos en aquesta lluita de supervivència i en aquests moments veiem que, quan més comprensió hi hauria d'haver per aquesta lluita de supervivència, és quan més se'ns està agredint pel tema territorial per aquesta proposta de llei de vegueries...
14	VEU EN OFF
	En aquesta conferència feta la setmana passada a Betren i adreçada a la societat civil aranesa, el Síndic, que és diputat al parlament pel partit socialista, es va comprometre a no votar la llei, desobeint així la disciplina del PSC.
15	FRANCESC XAVIER BOYA
	(...) I jo no votaré la llei, i prenc el compromís públic aquí i avui. Per tant, aquest és el nostre compromís...
16	VEU EN OFF
	De fet, Unitat d'Aran, el partit que governa a l'Aran i que fa de mirall dels socialistes a la vall des del 1990 perquè el PSC no hi té estructura, condiona la continuïtat del pacte a la modificació de la llei.
17	FRANCESC XAVIER BOYA
	(...) Si no es modifica la llei, nosaltres acabarem el pacte, l'aliança que tenim amb el partit socialista...
18	ARTURO CALBETÓ
	Crec que el partit socialista de Catalunya, en aquest cas no ha estat prou sensible, no ens ha consultat, i espero que pugui rectificar la seva posició, en tràmit de comissió de discussió en comissió de la llei i sobretot en tràmit parlamentari.
19	VEU EN OFF
	Algunes veus han atribuït la inclusió de l'Aran a la vegueria de l'Alt Pirineu al fet que si l'Aran fos vegueria l'hi tocarien molt probablement 2 o 3 diputats al parlament i també seria una circumscripció electoral de les eleccions espanyoles. Tot això, per només 5

o 6 mil votants. Un argument que pels aranesos no té sentit.	
20	PAU PERDICES
Compte més la voluntat política, la voluntat d'un poble com el català de ser sensible amb la realitat aranesa, de tenir una llengua aranesa com a pròpia, del significat d'una vall que s'ha mantingut, que no el número de diputats que hi tingui.	
21	CARLOS BARRERA
El que nosaltres pensem i veiem és que l'Estat espanyol està esperant amb unghes, a la defensiva, qualsevol capacitat. S'ha vist amb les consultes populars, es va veure a Euskadi amb el pla Ibarretxe . O sigui, tenim els exemples clars de què és el que pensa el nacionalisme espanyol, España-estado, en relació a tots moviments de molta més identitat. D'identitat i evidentment, territorial i legítima, vull dir que cada un pot tenir els seus sentiments al nivell que li agradi, al nivell de la seva consciència i de la seva estima. Per tant, plantejar això com una estratègia de que tant el president Montilla com Zapatero s'estiguin plantejant que és el que passaria o que passaria amb la hipòtesi que això arribés a aquesta situació i que aquest dos senyors deuen pensant viure de (?)... Nosaltres ni ens ho plantejem.	
22	FRANCESC XAVIER BOYA
Catalunya pot ser un territori que perfectament es distribueixi des del punt de vista territorial, diguem-ne en 7 vegueries o 8 vegueries, i un territori clarament diferenciat, per la seva llengua, per la seva cultura, a la qual no es poden aplicar els mateixos criteris que tenen altres territoris de cultura catalana. Això és el que ha de fer Catalunya, interpretar la realitat del territori amb tots els matisos i totes les diferències que el territori acull. I crec que això és el que no s'ha sabut fer, ni des de la Catalunya nacionalista ni des de la Catalunya racionalista que molts cops vol quadricular el territori, quadricular el país, amb una visió que és estrictament metropolitana.	
23	CARLOS BARRERA
Mai una marca, ni una justificació de descentralització administrativa terrestre, del territori de Catalunya, ha de comportar l'aniquilació d'una identitat, o sigui, per sobre de tot hi ha la història, la llengua, la cultura, la realitat territorial que ha d'estar per sobre de qualsevol justificació administrativa de descentralització o d'aglutinació o del que ells l'hi vulguin dir.	
24	VEU EN OFF
Finalment hem preguntat als representants de la societat aranesa què demanarien als catalans.	
25	JEP MONTOYA
Respecte, consciència i generositat	
26	FREDERIC VERGÉS
Allò que ells mateixos demanen a nivell de l'estat espanyol... així de simple!	
27	ANGELINA CASES
Que vinguessin a conèixer la Val d'Aran i després qualsevol cosa que els demanéssim seria molt més fàcil d'aconseguir. Penso que tot es basa en la coneixença. Quan tu coneixes alguna cosa, és molt més fàcil parlar, dialogar i comprendre, aconseguir o aportar o no aportar. Penso que tot es basa en el coneixement de les persones.	
28	FRANCESC XAVIER BOYA
Aran ha tingut històricament un pacte amb Catalunya, aquest pacte és el que volem preservar... Nosaltres ens sentim també activistes de la causa catalana, ho hem votat al ple del Conselh Generau d'Aran i, el que volem, és que Catalunya ens tracti recíprocament i, per tant, que junts poguéssim reclamar a Madrid, tant l'estatus que es mereix Catalunya respecte l'estat, com l'estatus que mereix Aran dins de Catalunya.	
29	JEP MONTOYA
Mira, serè més fort i més contundent si cal. Jo vaig estar a la ponència de redacció de l'Estatut per la par aranesa. Nosaltres partíem de la base que l'Estatut de Catalunya	

s'havia de dir Estatut de Catalunya i d'Aran, perquè a fi de comptes son dos països, dos pobles, dues cultures, amb un destí comú, juntes, però diferents. Si els catalans son capaços de comprendre això, crec que som al cap del carrer i tot és d'una facilitat total.

30 | CARLOS BARRERA

El reconeixement clar i nítid de la realitat d'una identitat territorial singular dins de Catalunya que és Aran, res més. Només això.

31 | FREDERIC VERGÉS

Simplement un respecte mutu... tu ets com ets, i jo sóc com sóc. Tot dit.

BIBLIOGRAFIA

- **Avantprojecte de llei de vegueries de Catalunya:**
<http://amarfanta.blogspot.com/2010/02/document-avantprojecte-de-llei-de.html>
- **Aguirre, A. (Ed.).** (1997). *Cultura e identidad. Introducción a la antropología*. Barcelona: Ediciones Bardenas.
- **Almiron, N.** (2006). *Pluralismo en Internet: el caso de los diarios digitales españoles de información general sin referente impreso*. Ámbitos, núm. 15. Consulta Online: <http://grupo.us.es/grehcco/ambitos%2015/15almiron.pdf>
- **Anderson, B.** (2005). *Comunitats imaginades: reflexions sobre l'origen i la propagació del nacionalisme*. València: Universitat de València.
- **Ardèvol, E.** (2005). *Investigar Internet*. Dins el monogràfic: Investigando la galaxia Internet. Ámbitos, núm. 31. Consulta online: http://eardevol.files.wordpress.com/2008/10/investigigar_internet_5.pdf
- **Ardèvol, E.; Gómez-Cruz, E.** (2009). *Lo visual como objeto de estudio antropológico en la era digital*. Text de la comunicació presentada al GT62 del RAM, Buenos Aires. Consulta oline: http://eardevol.files.wordpress.com/2009/10/ram_ardevol_gomez_rev.pdf
- **Bhabha, H.** (2006). *Naciones literarias*. Barcelona: Antrophos.
- **Baker, C; Galasinski, D.** (2001). *Cultural studies and discourse analysis: a dialogue on language and identity*. London: Sage.
- **Bardin, L.** (2002). *Análisis de contenido*. Madrid: Akal.
- **Bauman, Z.** (2005). *Identitat*. València: PUV – Publicacions Universitat de València.
- **Bauman, Z.** (2007). *Temps líquids. Viure en una època d'incertesa*. Barcelona: Viena Edicions.
- **Beltrán, J.** (2005). *La interculturalitat*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Berger, P.; Luckmann, T.** (1996). *La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement*. Barcelona: Herder.
- **Billig, M.** (2006). *Nacionalisme banal*. València: Universitat de València.
- **Boix, E.** (1993). *Triar no és traïr. Identitat i llengua en els joves de Barcelona*. Barcelona: Edicions 62.
- **Brown, G.; Yule, G.** (1993). *Análisis del discurso*. Madrid: Visor libros.
- **Burr, V.** (1997). *Introducció al construccionisme social*. Barcelona: Editorial UOC i Proa.
- **Busquet, J.** (2006). *La cultura*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Canals, R.; Cardús, L.; Orobítg, G.** (2008). *Encontres sobre la imatge/ Imatges per a l'encontre*. Dins: Miradas, encuentros y críticas antropológicas (recull de continguts presentats al Congrés d'Antropologia de San Sebastián de 2008. Consulta online: <http://www.euskomedia.org/PDFAnlt/antropologia/11/13/13129133.pdf>
- **Casamiglia, H.; Tuson, A.** (1999). *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.
- **Cassany, D.** (2006). *Rere les línies. Sobre la lectura contemporània*. Barcelona: Grup Editorial 62 i Editorial Empuries.
- **Castelló, E.** (2008). *Identidades mediáticas: introducción a las teorías, métodos y casos*. Barcelona : UOC.
- **Castells, M.** (1998). *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Vol.I: La sociedad red*. Madrid: Alianza Editorial
- **Castells, M.** (1998). *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Vol.II: El poder de la identidad*. Madrid: Alianza Editorial.
- **Claramunt, S.** (2010). *És anacrònic acusar Felip V de nacionalista espanyol*. Entrevista publicada al diari digital Catalunya Oberta el 11/01/2010. Consulta online: <http://www.catalunyaoberta.cat/index.php/entrevista/view/26>

- **Cortés, L.; Camacho, M.M.**(2003). *¿Qué es el análisis del discurso?*. Barcelona: Octaedro.
- **Fairclough, N.** (2001). *Language and power*. London. Logman.
- **Fairclough, N.**(2003). *Analysing discourse: textual analysis for social research*. London: Routledge
- **Fishman, J. A.** (2001). *Llengua i Identitat*. Alzira: Bromera.
- **Fishman, J.A.** (2001). *El nou ordre lingüístic*. Digit-HVM, revista digital d'humanitats. Consulta online:
<http://www.uoc.edu/humfil/articles/cat/fishman/fishman.html>
- **Foucault, M.** (1999). *Estrategias de poder*. Barcelona: Paidós.
- **Foucault, M.** (2005). *Las palabras y las cosas: una arqueología de las ciencias humanas*. Madrid: Siglo XXI.
- **González, I.** (2008). *Els posicionaments polítics dels joves catalans. Una aproximació en clau lingüística*. Noves SL. Revista de Sociolingüística. Consulta online:
<http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hm08hivern/docs/gonzalez.pdf>
- **Hetherington, K.** (1998). *Expressions of Identity. Space, Performance, Politics*. London: Sage.
- **Hine, C.** (2004). *Etnografia virtual*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Hobsbawm, Eric J.** (1988). *L'invent de la tradició*. Vic: Eumo.
- **Hobsbawm, Eric J.** (1991). *Naciones y nacionalismo desde 1870*. Barcelona: Crítica.
- **Íñiguez, L.** (ed). (2006). *Análisis del discurso. Manual para las ciencias sociales*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Jenkins, R.** (2008). *Social Identity*. New York: Routledge.
- **Joseph, J. E.** (2004). *Language and identity: national, ethnic, religious*. New York: Palgrave Mcmillan.
- **Kellner, D.** (1995). *Cultural studies, identity and politics between the Modern and the Postmodern*. London/New York: Routledge.
- **Kymlicka, W.** (2003). *La política vernácula. Nacionalismo, multiculturalismo y ciudadanía*. Barcelona: Paidós.
- **Lapresta, C.** (2004). *La identidad colectiva en contextos plurilingües y pluriculturales. El caso del Valle de Arán*. Lleida: Universitat de Lleida. Consulta online:
http://www.tesisenxarxa.net/TDX/TDX_UdL/TESIS/AVAILABLE/TDX-0915105-090019/tclr1de1.pdf
- **Lévy, P.** (1998). *La Cibercultura, el segon diluvi?*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Lowenthal, D.** (1998). *El pasado es un país extraño*. Madrid: Akal.
- **Melucci, A.** (1996). *Challenging codes: collective action in the information age*. Cambridge: Cambridge University Press.
- **Melucci, A.** (2001). *Vivencia y convivencia: teoría social para una era de la información*. Madrid: Trotta.
- **Menéndez, E.L.** (2002). *La parte negada de la cultura: relativismo, diferencias y racismo*. Barcelona: Bellaterra
- **Pujolar, J.** (2008). *Els joves, les llengües i les identitats*. Noves SL. Revista de Sociolingüística. Consulta online:
<http://www6.gencat.cat/llengcat/noves/hm08hivern/docs/pujolar.pdf>
- **Nogué, J.** (1993). *La dimensió territorial del nacionalisme*. Barcelona: Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 35, vol.VIII, pàg. 193-201. Consulta online:
[http://dugi-](http://dugi-doc.udg.edu/bitstream/10256/2907/1/dimensio_territorial_nacionalisme.pdf)
[doc.udg.edu/bitstream/10256/2907/1/dimensio_territorial_nacionalisme.pdf](http://dugi-doc.udg.edu/bitstream/10256/2907/1/dimensio_territorial_nacionalisme.pdf)
- **Riba, C.** (2009). *Mètodes d'investigació qualitativa. Mòdul 1: Generalitats sobre els mètodes qualitatius: trets bàsics, variants, camps d'aplicació i història*. Barcelona: UOC.

- **Rodrigo, M.** (2000). *Identitats i comunicació intercultural*. València: Edicions 3i4.
- **Rodrigo, M.** (2000). *Estereotips i prejudicis en la comunicació intercultural*. dCIDOB 77. Pàg. 8-11. Barcelona: Fundació CIDOB. Consulta online: <http://www.cidob.org/index.php/es/content/download/5115/51775/file/rodrigo.pdf>
- **Saéz, A.** (1999). *De la representació a la realitat. Propostes d'anàlisi del discurs mediàtic*. Barcelona: Dèria Editors/Blanquerna Comunicació.
- **Sans, J.L.** (2008). *Occitan en Catalonha*. Lleida: Pagès Editors
- **Sierra, R.** (1999). *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica: metodología general de su elaboración y documentación*. Madrid: Paraninfo
- **Stolcke, V.** (1996). *Noves fronteres i noves exclusions*. Balma num. 4, pàg. 31-39.